

رد زاک ترا: مود ل ص ف ءاه ق ف مالک

- ه ق ف عما ج رازفا مرن رد و ج تسج شور
- نی ق باس تام لک رد زاک ترا
- نی رصاع م تام لک رد زاک ترا

رازفا مرن رد وجتسج شور هقف عماج

هک دمآ (دروم ۱۱۷۱۳) ۱۲۰۰۰ کی دزن، «(*)هراتس ات هس اب زکتر» اب هقف عماج رد مدرک ییوجتسج کی کی .تسه لالدتسا یلیخ زاب ،دشابن طبترم یلیخ مییوگب مه ار شثلث ود ای شفصن الاح کی مه دعب و «ز» کی مه دعب دینزب (*)هراتس کی دعب «کتر» دعب ،دینزب (*)هراتس ،تاملک نیب رگا .دروآیم اج کی ناتیارب ار همه ،تازکترم ،زکترم ،آزاکترا ،زاکترا عومجم. (*)هراتس **الصا** ای ات ود ،یکی .دروآیم شدوخ نآ ار دشاب یفرح ره ،رخآ ای لّوا ای شنیب ای ،دینزب هراتس کی نیازا هراتس .نیعمان یلو ،دشاب فرحّامتح دیاب ، دیراذگب (?)لاؤس تمالع ود ای کی رگا .**دشابن** .دوب دروم ۳۵ لئاسملا عماج رد .دوب دروم 70 دودح هیقفلا ؤجهب ردّالثم[1].تسا بوخ یلیخ ثیح

هب لالدتسا یخیرات ریس زاکترا

هدماین تالالدتسا رد .تسین اه نی و تازکترم و زاکترا هب لالدتسا، میدق یهقف یاهباتک رد دوشیم عورش اهباتکرد زاکترا هب لالدتسا دعب هب یاهلحرم کی زا .تسا

عراش هب هک دیوشیم عجم رطاخ دیناوتیم ،تسه مه نی هک دندیدیم یهقف لالدتسا یاضف رد شنانشن و دیسیونب ذغاک یور دیناوتب امش هک تسین [2]تخس ؛تسا مرن یلو دیهدب تبسن ،ثحب یاضف رد اهتدم زا دعب .اذک مالسلال هیلع مامالا لاق ،نالف نع نالف ینثّدج دییوگب و دیهدب ، دلج ۱۴ نی رد مدیدیم ار کسمتسم نآلا نم هک هدش هدرتسگ ردق نآ دعب اذل .دندی ار نی هّناک دودح زاب ، دیراذگب رانک مه ار شیات ۲۰۰ الاح .دوب هدش حرطم شثحب و زاکترا هلئسم دروم ۳۴۴ دودح ار دراوم یسک رگا هک هدش حرطم یبوخ یلیخ یاهتروص هب زاکترا ثحب نی هک تسه دروم ۱۰۰ .تسیچ دوصقم هک دوشیم نشور یلیخ دنیبب

لّوا [3]دینک رکف تسه هک یدراوم رد ناتدوخ مه و ،دینک وجتسج مه و دیتفیب رکف رد مه امش دندوب رهاوج بحاص رصاعمّارهظ .تسا هیهقف نیوانعل ، تسا هدرک حرطم ار زاکترا نی هک یباتک .تسا هعرشتم زاکترا [5]قراهطلا ؤلاصا هلدازا یکی دنیامرف یم.[4]

نورثابي نولاري ال مەنەف ، مەمەجأب سانلا قەيس :عساتلا كلذ سېل و ، اهنع نوطاتحي ال و एसاجنلا و قراهطلا ي ف تاكوكشملا [7]एसاجनला मलعي یتح قراهطلا لصلأا نأ [6]زاكترال ال

هعرشت م، سان زا ناشدوصقم ،تسا هیعرش تساجن و تراهاط نوچ هک تسا مولعم-سانلا دنیوگیم ،تسا رهاط دننادیم ن اچک ره ات هک تسین روط نی .دننکیم ار ناشیگدنز دنراد ،هعرشت م-تسا هک قراهطلا قلاصا یارب هک ار یاهلدا دنهدیم رارق تراهاط رب ار لصا دوشیم مولعم سپ .دننکیم یارب طفل اب هک دوب یباتک لّوا نی .تسا هعرشت م زاکترا ، دن تفگ شاهلدا زا یکی ،دننکیم رکذ [8].دننکیم یارب زاکترا

سپ.تسا هدهاشم لباق ،هتفرشیپ یوجتسج،وجتسج شخب رد لاوس تمالع و هراتس رتکاراک [1] هب وریشلف دیلک ندرشف اب هاگ نآ.دی نرب ار وجتسج دیلک ،هراتس تمالع اب طافلا ندرک دراو زا ار هجیتن، (دیلک نیلوا؛ یبیکرت یوجتسج طخ هب لاقتنا دیلک) تاملک لودج پچ تمس رد الاب .درک دیهاوخ هدهاشم

مولع سکعرب هک دوشیم قالطا **شناد** زا ییاهه نیمز هب ،(Soft science) مرن شناد ای مرن مولع [2] اهشیامزآ و براجت رد ناسکی رارکت لباق ،ندش نایب ،قیقد یتروص هب ،**ندشیضایر** هب ،**تخس** (Hard science) تخس شناد ای تخس مولع،لباقم رد.دنهدیم ن ت ،ندوب (objective) یقافآ و ینیعی ای ،ندوب یاهشخب و **یسانشنیمز** ،**یمیش** ،**کیزیف** هلمج زا ،**یعیبط مولع** زا صاخ ییاهه نیمز هب ،(science) لباقریغ،ندوب مرن زا دوصقم اچ نی رد(ایدپ یکیو تیاس).دوشیم قالطا ،**یسانشتسیز** زا یددعتم .تسا ندوب هئارا

رد هملک نی هک تفگ روط نی ناوت یم،ءاهقف تاملک رد «زکر» یهدام لامعتسا یسررب ماقم رد [3] رد تبات روما و هیلقع تالقتسم ،هیلقع تاهیدب ینعم رد،دشیوغل عضو هب تیانع اب، ادتب :تسا هدش یم هدافتسا ءالقع ناهاذا

نأ و ،دحاو نم رثكأ نینثالا نأب ملعللاك ،لوقعلا یف ازوكرم هنوكل قرورض ءيشلا ملعي نأ (اهلوا) ءلاح یف دحاو ناكم یف نانوکی ال نيمسجلا نا و ،ءدحاو ءلاح یف نيناكم یف نوکي ال دحاولا مسجلا داصتقالا).لوقعلا یف زوكرم وه امم كلذ ريغ و ،ایف نم وأ اثبات نوکي نأ نم ولخي ال ءيشلا و ،ءدحاو هنأل ،حببق قاطي ال ام فيلكت نا انلق امنا و(9 ص: ؛يسوطلا خيشلل) داشرلا قيرط ىلإ يداهلا لاقثلا ماسجألا لمح زجاعلا و ودعلا دعقملا و فحاصملا طقن ىمءألا فيلكت حببق لقعللا یف زوكرم ملعللا نأ :هیلل ءدایزلا و (61 ص: ،نامه)كلذ ىلع ءالقعلا عامتجال يرورض كلذ حببق ملعللا و اهلحقن و ،لقاع لك لقع قزيرغ یف زوكرم -امولعم ناك اذا فيكف انونظم ناك ول و -ررضلا نم زرحتلا بوجوب لك نإف (63 ص: ؛قحلا ءفرعم ىلإ قبسلا ءراشا) ،لقعللا لامك اهب يتلا ءيرورضلا مولعللا نم وهف ذاقنإ و ،فاصنالا و ،ءعیدولا در نسح و ،راضلا بذكلا حببق و ،عفانلا قدصللا نسحب مكحي لقاع رباك دقف ،كلذ یف رباك نم و ، ءدئاف ريغب ناويحلا ءاذی و یدعتلا و ملظلا حببق و ،یقزللا (ءالسرلا) .ءالقعلا لوقع یف ءزوكرم ماكألا هذه نكت مل ،نییللقع انوكي مل ول و ،هلقع ىضتقم زوكرم اذه و ،يناثلا مذن و لّوالا حدمن و ،ءاسأ نم و انيلى نسحأ نم نيي قّرفنأ (54 ص: ؛ءيدعسلا ىلإ ءعجارملا ءّحص (67ص،نامه)اضیأ مئاهبلا و ،لب ،نيناجملا و لافطألا یتح سانلا لوقع یف لك یف ءالقعلا هیلل قفّتا أمم مہعئانصب صّصتخا ام یف مہفف یف نیعرباللا تاغانصللا بابراً

عضاوم نع اهظفح و اهتنايص و مهتاعونصم حيحصت يف نوعسي ةعنصّ لك لهأّ نإف نامز و رصع طقسّي ألئل ،مهتعنصب مهتفرعم رادقم و مهتقاط و مهّدك بسحب للخلل يراجم نوّدي و داسفلل ضعب يف املاظ اقساف ناك نإ و مهرمأ يف ةفرعملا و فوقولا ؤلقب اورهتشي ال و مهديع مهّلحم يف ةلاسرا). ةفلتخملل عئابطلل و سوفنلل يف زكترم بّرحم تاداعلل يف سوسحم رمأ اذه و لاعفألل (ص: 32-33)؛ (يراوزبسلا ققحمللل) ءانغلل مريحت

رب تسا قباس هيئالقع تازاكترا يانعم رد هدام نيا لامعتسا هقباس ناوت يم رگيد ترابع هب هباشم دراوم و هدام نيا زا هداقتسا يناهبهبديحو نامز رد صوصخ هب و همادا رد اما.هعّرشتم تازاكترا ي.تأيس امك تفرگ قنور هعرشتم زاكتر يانعم رد

خيشلل نب يلخيشلل ذيملت نم يغارملل ينيسحلل يلعل نب حاتفلل دبعل ديسلل نيوانعلل [4] نم اناونع نيغست و ثالث يلعل لمتشم 1246 -نامزم 18- يف هنم غرف.ءاطغلل فشاك رفعج مهللل]:هلوأ 1297 ىرخأ و 1274 يف ةرمف ،ارركم عبط .عورفلل اهيلل عرقتي يتلل لوصألل نيوانع يسوم خيشلل مدقألل هذاتسأ و روكذملل هذاتسأ ثحب ريقرت نم قيقحتلللاب نوحشم .[... دمأ ينيإ لىل ةعيرذل]. 258 ص -ناحيابردأ نادنمشناد يف همجرت 1250 يف يفوت فشاكلل رفعج نب ءانبأ يلعل أرق يغارملل ينيسحلل حاتفلل دبعل ريملل ديسلل(350 ص ؛ 15 ج ؛ ةعيشللل فيناصت رفعج خيشللل نبالل يلخيشللل هخيش ثحب ريقرت و نيوانعلل هل .يفجنللل هيقفلل رفعج خيشللل لوصألل يف يسوم خيشللل هيخأ ثحب و هثحب ريقرت هل و عئارشللل يلعل اقليلعت يفجنللل يجانجلل نم [هقفلل] هيقفلل بلك ضعب يلعل يسوم خيشللل ثحب تاريقرت هل و 1241 ةنس هنم غرف (31 ص ؛ 8 ج ؛ ةعيشللل نايع) 1243 ةنس اهضعب خيرات احرش و ةعملللل يلعل و عئارشللل

انه و... (481 ص ،1 ج ؛ةهقفلل نيوانعلل) ةراهطلل ةلاصأ نايب يف نورشعلل ناوانعلل [5] .تسلل اهروصب ةيمكحلل اهتاهبش يف :لوألل :ثاحبأ هي و ةيثبخلل تاهبشلل يف :امهذحأ:ناماقم (484-485 ص،نامه)رومأ اهروصب اهيف ةراهطلل ةلاصأب يضيقي ذلل و

ةيموملعمل«م»هخسن ي [6]

[7] 491 ص،نامه

زاوجلل مزال و ،نايفانتي نيمكحلل نأ اومعز و :دىامرف يم ضررق موزل ىفن رد نىنچ مه ناشيا [8] امم ضرقلل موزلب لوقلل نأب ريبخ تنأ و ،ضرقلل يف لكلك سيل هنأ عم ،هنيعب ضوعلل عوجر لقعي فيك ءاش ىتم هؤادأ ضرتمللل و هتبلاطم ضرتمللل يذلل ضرقلل نإف ،سفنللل هنم زئمشت (45 ص ،2 ج ،ةهقفلل نيوانعلل).ارهاظ ازوكر ةعرشتمللل ناهذأ يف زوكرم وه امم اذه و ؟امزال ادقع هنوك

نیق باس تاملک رد زاگ ترا

عئاش لمح هب زاگ ترا؛ یلّوا لمح هب زاگ ترا

ی لیخ هک تسا نی یارب، هدمآ زاگ ترا یهملک، رخأتم یاهه رود رد هک نی، منک ضرع هتکن کی هتبل دومن. تسا هدوب عئاش لمح هب، ققحم زا لبق یتح هقف رد اه نی. دنتفگ یلبق یاهقف ار بل اطم لامعا ار اه نی، هدرکیم راک عئاش لمح هب یتقو هیقف دوخ اما، تسا هدوب هلدّا اضم شایج راج. تسا هدرکیم.

هک یراک رصانع کت یارب دنتساوخ، دنداد شطسب و هدش هدرتسگ لال دتسا رد هقف یتقو اه نآ یازا هب یزیچ دناوتیم هک دندید. دش ادیپ یلاخ یاهه ناخ؛ دنتک ادیپ لیلد، هدرکیم هیقف دناوتیم هک دندید یدعب یاهقف، هدش ادیپ یلاخ یاهه ناخ یتقو، تسا یعیبط بخ. دندهب رارق الممع شدوخ، تسا هدوب لّاعف هک یزاگ ترا نامه ینعی. زاگ ترا دنتشاذگ ار شمس. دندارب تسد رد، دیدرگب زاگ ترا قبط رب نداد اوتف لابند هب عئاش لمح هب رگا امش اذل. هدوبن شمس، هدوب [1] دینکیم ادیپ مه یلبق یاهباتک یلیخ.

هدمآ ینامز هچ هعرشتم، هیعرش زاگ ترا هملک نی مینیبب میدرگب اهباتک رد هک تسا تسرد ام ار زاگ ترا یهملک هک نی هب؛ تسا ثحب یلّوا لمح هب صّحفت وحن کی، نی. درادن مه یعن نام. تسا ۹۰۰، شبلاغ، دیآیم هجیتن ات رازه دینیبیمّ الثم. هدش دایز یلیخ رخأتم یاهباتک رد هک دنیوگب هک تسا ماهدیقع نم اما. تساه نی و هیقف لّاحبصم یارب شلبق ای و هورع حورش یارب شیات ادیپ لبق یاهباتک رد یلیخ، نی. عئاش لمحالاب زاگ ترا قبط رب، افتا لّلابند هب میدرگب. دوشیم.

تاملک رد زاگ ترا بسانم ظافلا نیق باس

حالطصا نوچ؛ دشاب زاگ ترا رگنایب، تسا نکمم هک تسای ظافلا نآ زا، اه نی، زکر، [2] خسّرّ الثم یسک رگا؛ هقف لّاقاذم، ههافلّا مش، هعرشتم لّاقاذم،، عرشلّا قاذم، عراشلّا قاذم ای تسا هدوبن [3]. تسا یاهماگنه یلّال دتسا بتک رد دنیبیم، ددرگب تاملک نی لابند.

یعوضوم مجعم؛ یظفل مجعم

ام یاهرازفا مرن نی هک تسا نی، نامدوخ یگب لّط یاهراک رد میراد العف ام هک یلکشم کی نآل زونه آلّصا. فیعض یلیخ مه نآ، ات ود یکی؛ میراد مک، یملع یعوضوم مجعم زونه. دنایظفل یاهمجعم میراد راکورس یظفل مجعم اب ام نآل ات. هدشن یعوضوم یاهمجعم یاض، اض.

یتحار هب ناگدنیا، دوشیم هدرتسگ هلالءاشنا نی مهّ ادعب و دنکب راک یعوضوم مجعم رد یسک رگا و ردابت و قاسبنا و زاگ ترا نیمه ابّ الممع اما، دندروای ار شمس ره اوج بحاص هک ار یدراوم دناوتیم.

ه‌ی‌ق‌ف‌ ن‌ی‌ا، د‌ی‌ن‌ی‌ب‌ب‌ ه‌ک‌ ن‌ا‌ر‌گ‌ی‌د‌ ه‌ب‌ د‌ه‌د‌ب‌ ن‌ا‌ش‌ن‌ د‌ن‌ا‌و‌ت‌ ی‌م‌. د‌ن‌ی‌ب‌ب‌، د‌ن‌د‌ر‌و‌آ‌ ا‌ر‌ ش‌د‌و‌خ‌ ا‌ه‌ ن‌ی‌ا‌ ل‌ا‌ث‌م‌ا‌ ه‌ل‌ص‌ا‌ف‌ ه‌ق‌ف‌ ل‌ا‌ل‌د‌ت‌س‌ا‌ و‌ ط‌ا‌ب‌ن‌ت‌س‌ا‌ ط‌ب‌ا‌و‌ض‌ ن‌آ‌ ز‌ا‌ ه‌ک‌ن‌ی‌ا‌ ر‌ب‌، د‌ن‌ت‌ش‌ا‌د‌ ا‌ر‌ ت‌ب‌ظ‌ا‌و‌م‌ ل‌ا‌م‌ک‌ ه‌ک‌ ی‌گ‌ر‌ز‌ب‌، د‌ن‌ل‌ئ‌ا‌ق‌ ب‌ل‌ط‌م‌ ن‌ی‌ا‌ ه‌ب‌ ن‌ا‌ش‌د‌و‌خ‌، د‌ن‌ر‌ی‌گ‌ن‌.

ی‌ع‌و‌ض‌و‌م‌ م‌ج‌ع‌م‌ ن‌ی‌و‌د‌ت‌ ر‌د‌ ی‌ب‌ی‌ت‌ر‌ت‌ ت‌اع‌ل‌ا‌ط‌م‌ ش‌ق‌ن‌

ی‌ا‌ه‌م‌ج‌ع‌م‌؛ د‌ر‌ا‌د‌ ی‌ر‌ت‌ا‌ل‌ا‌ب‌ ی‌ل‌ی‌خ‌ ی‌ه‌د‌ی‌ا‌ف‌، د‌ن‌ک‌ ه‌ا‌گ‌ن‌ ص‌ا‌خ‌ ه‌ا‌گ‌ن‌ ا‌ب‌ م‌د‌آ‌ ه‌ک‌ ی‌ب‌ی‌ت‌ر‌ت‌ ت‌اع‌ل‌ا‌ط‌م‌ ه‌ت‌ب‌ل‌ا‌ ا‌ر‌ ب‌ا‌ت‌ک‌ ک‌ی‌ م‌د‌آ‌ د‌ی‌ا‌ب‌ ی‌ن‌ع‌ی‌. د‌ب‌ل‌ط‌ی‌م‌ ا‌ر‌ ن‌ی‌م‌ه‌ د‌و‌ش‌ب‌ ه‌ت‌ش‌و‌ن‌ ب‌و‌خ‌ ا‌د‌ع‌ب‌ ه‌ل‌ل‌ا‌ء‌ا‌ش‌ن‌ا‌ ا‌ل‌ا‌ح‌ ه‌ک‌ ی‌ع‌و‌ض‌و‌م‌ ش‌ن‌ت‌م‌، ا‌ر‌ ب‌ا‌ت‌ک‌ د‌و‌خ‌ ا‌م‌ا‌، د‌ن‌ک‌ب‌ ه‌م‌ی‌م‌ض‌، د‌ن‌ک‌ب‌ م‌ه‌ و‌ج‌ت‌س‌ج‌ د‌ی‌آ‌ی‌م‌ م‌ه‌ ش‌ن‌ه‌ذ‌ ه‌ب‌ ه‌چ‌ ر‌ه‌ ا‌د‌ع‌ب‌، د‌ن‌ک‌ ع‌و‌ر‌ش‌، د‌ن‌ک‌ب‌ ه‌د‌ا‌ف‌ت‌س‌ا‌ د‌ن‌ا‌و‌ت‌ی‌م‌ ی‌ت‌اع‌و‌ض‌و‌م‌ ه‌چ‌، ن‌ی‌ا‌ ز‌ا‌ ه‌ک‌ د‌ن‌ک‌ ر‌ک‌ف‌ ش‌ر‌ط‌س‌ ه‌ب‌ ر‌ط‌س‌، د‌ن‌ا‌و‌خ‌ب‌ ق‌ی‌ق‌د‌ ا‌ر‌.

ن‌ا‌ه‌ذ‌ا‌ل‌ا‌ ی‌ف‌ س‌و‌ر‌غ‌م‌ل‌ا‌

ک‌ی‌ ه‌ب‌ ه‌ع‌ف‌د‌ ک‌ی‌. د‌و‌ب‌ن‌ م‌ه‌ ه‌ن‌ا‌د‌ ک‌ی‌ ز‌ک‌ت‌ر‌م‌ و‌ ز‌ا‌ک‌ت‌ر‌ا‌ ی‌ه‌م‌ل‌ک‌ ر‌ه‌ا‌و‌ج‌ ر‌د‌ا‌ل‌ص‌ا‌. د‌ر‌ا‌د‌ ا‌ر‌ ش‌د‌و‌خ‌ ت‌غ‌ل‌، ی‌س‌ک‌ ر‌ه‌ ی‌ف‌ س‌و‌ر‌غ‌م‌ل‌ا‌» ی‌ه‌م‌ل‌ک‌. ز‌ا‌ک‌ت‌ر‌ا‌ ط‌ف‌ل‌ ه‌ب‌ ه‌ن‌ ی‌ل‌و‌، ت‌س‌ا‌م‌ ث‌ح‌ب‌ ه‌ب‌ ط‌و‌ب‌ر‌م‌ ه‌ک‌ م‌د‌ر‌ک‌ د‌ر‌و‌خ‌ ر‌ب‌ ت‌ر‌ا‌ب‌ع‌ ج‌س‌ر‌ ی‌ن‌ع‌ی‌ م‌د‌ر‌ک‌ ض‌ر‌ع‌ ز‌ک‌ت‌ر‌ا‌. ش‌ر‌گ‌ی‌د‌ د‌ر‌ا‌و‌م‌ و‌ «ن‌ا‌ه‌ذ‌ا‌ل‌ا‌ ی‌ف‌ س‌و‌ر‌غ‌م‌» . «ن‌ا‌ه‌ذ‌ا‌ل‌ا‌ ی‌ف‌ س‌و‌ر‌غ‌م‌ل‌ا‌». «ن‌ه‌ذ‌ل‌ا‌

ی‌ف‌ س‌و‌ر‌غ‌م‌ل‌ا‌. ت‌س‌ا‌ ن‌ا‌م‌ه‌، ز‌ک‌ت‌ر‌م‌ ی‌ن‌ع‌ی‌ س‌و‌ر‌غ‌م‌. ت‌س‌ا‌ ه‌د‌ش‌ ه‌ت‌ش‌ا‌ک‌ ن‌ه‌ذ‌ ر‌د‌. ت‌س‌ا‌ ن‌ی‌م‌ه‌ م‌ه‌ [4]س‌ر‌غ‌ د‌و‌ب‌ ر‌ت‌م‌ی‌و‌ق‌ ش‌ا‌ی‌م‌ل‌ع‌ ی‌ا‌ه‌ث‌ح‌ب‌ ر‌ط‌ن‌ ز‌ا‌ ن‌ا‌ه‌ذ‌ا‌ل‌ا‌.

م‌ر‌ا‌د‌ ت‌ش‌ا‌د‌د‌ا‌ی‌ د‌ر‌و‌م‌ د‌ن‌چ‌، س‌و‌ر‌غ‌م‌ ه‌م‌ل‌ک‌ ا‌م‌ا‌:

ف‌ا‌ض‌م‌ ء‌ا‌م‌ س‌ج‌ن‌ت‌(ف‌ل‌ا‌

ل‌ک‌أ‌ ی‌ف‌ ه‌ل‌ا‌م‌ع‌ت‌س‌ا‌ ز‌ج‌ی‌ م‌ل‌ و‌، ه‌ر‌ی‌ث‌ک‌ و‌ ه‌ل‌ی‌ل‌ق‌ س‌ج‌ن‌ س‌ج‌ن‌ س‌ج‌ن‌ت‌م‌ل‌ا‌ و‌ا‌ ء‌س‌ا‌ج‌ن‌ل‌ا‌ ف‌ا‌ض‌م‌ل‌ا‌ ی‌ا‌ ه‌ت‌ق‌ا‌ل‌ ی‌ت‌م‌ و‌ ک‌، ء‌ل‌م‌ج‌ل‌ا‌ ی‌ف‌ ه‌ی‌ل‌ع‌ ء‌ل‌ا‌ل‌د‌ ر‌ا‌ب‌خ‌أ‌ل‌ا‌ ی‌ف‌ و‌، ل‌ی‌ص‌ح‌ت‌ل‌ا‌ ه‌ن‌م‌ د‌ا‌ف‌ت‌س‌ی‌ ا‌ل‌ق‌ن‌ ا‌ل‌و‌ق‌ن‌م‌ ا‌ع‌ا‌م‌ج‌ا‌ ب‌ر‌ش‌ ا‌ل‌ و‌ ذ‌ی‌ب‌ن‌ل‌ا‌ ن‌م‌ ء‌ر‌ط‌ق‌ل‌ل‌ ک‌ل‌ذ‌ک‌. م‌د‌آ‌ ن‌ب‌ا‌ ء‌ی‌ا‌و‌ر‌ب‌ و‌ ء‌ر‌أ‌ف‌ل‌ل‌ ق‌ر‌م‌ل‌ا‌ ق‌ا‌ر‌ه‌ب‌ ا‌ه‌ی‌ف‌ ر‌م‌أ‌ ی‌ت‌ل‌ا‌ ی‌ن‌و‌ک‌س‌ل‌ا‌ ء‌ی‌ا‌و‌ر‌، م‌ا‌ق‌م‌ل‌ا‌ ی‌ف‌ ء‌ی‌ا‌ر‌س‌ل‌ا‌ ر‌ی‌ر‌ق‌ت‌ ن‌ع‌ ی‌ن‌غ‌ت‌س‌ی‌ ه‌ق‌ا‌ل‌ط‌ب‌ ل‌ب‌ ق‌ب‌ا‌س‌ل‌ا‌ ع‌a‌م‌ج‌ا‌ل‌ا‌ ء‌د‌م‌ع‌ل‌ا‌ و‌، ر‌ک‌س‌م‌ل‌ا‌ ر‌م‌خ‌ل‌ا‌ ع‌م‌ ء‌س‌ا‌ج‌ن‌ل‌ا‌ ا‌م‌أ‌ ک‌ر‌ا‌د‌م‌ل‌ا‌ ی‌ف‌ ل‌ا‌ق‌ ا‌ذ‌ل‌ ه‌ل‌ع‌ل‌ و‌، ل‌ص‌أ‌ل‌ا‌ ف‌ا‌ل‌خ‌ ی‌ل‌ع‌ ا‌ه‌ن‌و‌ک‌ ق‌ح‌ل‌ا‌ ن‌أ‌ م‌د‌ق‌ت‌ د‌ق‌ ه‌ن‌أ‌ ی‌ل‌ع‌ ی‌ل‌ا‌ع‌l‌ س‌ج‌ن‌ی‌ a‌ل‌ف‌ س‌ج‌ن‌l‌ا‌ ل‌ف‌س‌ و‌ ر‌ه‌ا‌ط‌l‌ا‌ و‌ل‌ع‌ ع‌م‌ ا‌م‌أ‌ و‌، م‌a‌ل‌ک‌ a‌ل‌ف‌ س‌ج‌ن‌l‌ا‌ و‌ل‌ع‌ و‌ا‌ ح‌و‌ط‌س‌l‌ا‌ ی‌و‌ا‌س‌ت‌ ن‌م‌ ا‌ن‌ه‌ a‌م‌ م‌ه‌ل‌ د‌ی‌ق‌ی‌ a‌م‌ ء‌ل‌د‌أ‌ل‌ا‌ ن‌م‌ ه‌ر‌ی‌غ‌ و‌ا‌ ع‌a‌m‌ج‌a‌ ی‌ل‌ع‌ م‌ه‌m‌a‌l‌ک‌ ی‌ف‌ ر‌ث‌ع‌ن‌ م‌ل‌ ن‌ک‌ل‌ ت‌ل‌ق‌، ل‌ص‌أ‌l‌l‌ ا‌ع‌ط‌ق‌ ف‌a‌l‌x‌ ی‌ل‌ع‌ ء‌ی‌a‌r‌s‌l‌a‌ n‌a‌ a‌n‌l‌q‌ n‌a‌ ا‌ذ‌ه‌، ه‌ق‌q‌ح‌t‌n‌ M‌l‌ ع‌ط‌q‌l‌a‌ n‌m‌ ر‌k‌z‌ a‌m‌ و‌، a‌ه‌ض‌r‌a‌ع‌ی‌ a‌l‌ ل‌ص‌أ‌l‌a‌ و‌، ت‌a‌ع‌a‌m‌ج‌a‌l‌a‌ ء‌a‌m‌l‌a‌ ء‌s‌a‌j‌n‌ ی‌ل‌ع‌ M‌a‌l‌k‌l‌a‌ d‌n‌ع‌ M‌e‌ض‌ع‌b‌ n‌أ‌ ی‌l‌a‌b‌ ی‌f‌ M‌ع‌n‌، ء‌c‌j‌ t‌a‌ع‌a‌m‌ج‌a‌l‌a‌ ع‌m‌ ی‌e‌ n‌o‌k‌t‌f‌ a‌l‌ و‌، ل‌ص‌أ‌l‌a‌ و‌a‌ ء‌a‌m‌l‌a‌ r‌ی‌غ‌ ی‌f‌ k‌l‌z‌ n‌أ‌ h‌n‌m‌ M‌l‌ع‌ی‌ M‌l‌ n‌k‌l‌، ع‌a‌m‌J‌a‌l‌a‌ h‌ی‌l‌ع‌ a‌ی‌ع‌d‌m‌، ی‌l‌a‌ع‌a‌l‌ S‌j‌n‌ی‌ a‌l‌ l‌f‌a‌s‌l‌a‌ n‌o‌k‌ q‌l‌ط‌أ‌ ی‌f‌ S‌o‌r‌g‌m‌l‌a‌ n‌أ‌ a‌l‌a‌، h‌o‌j‌o‌ n‌m‌ a‌m‌o‌m‌ع‌ n‌ی‌q‌a‌l‌ط‌l‌a‌ n‌ی‌b‌ n‌أ‌ ی‌l‌ع‌، h‌e‌ی‌f‌ j‌r‌ح‌l‌a‌ و‌ r‌s‌ع‌l‌a‌ n‌a‌k‌m‌l‌ h‌b‌ ص‌a‌x‌ و‌h‌

[5]ل‌f‌a‌s‌l‌a‌b‌ ی‌l‌a‌ع‌a‌l‌ ء‌s‌a‌j‌n‌ M‌d‌ع‌ n‌m‌ R‌k‌z‌ a‌m‌ و‌h‌ n‌ه‌ذ‌l‌a‌

و‌a‌ ء‌s‌a‌j‌n‌l‌a‌ f‌a‌ض‌m‌l‌a‌ ی‌a‌ h‌t‌q‌a‌l‌ ی‌t‌m‌ و‌» د‌و‌ش‌ی‌م‌ S‌j‌n‌ h‌k‌ t‌s‌a‌ f‌a‌ض‌m‌ ء‌a‌m‌ r‌s‌ R‌b‌ t‌b‌ح‌ص‌ d‌n‌و‌r‌ی‌م‌ d‌ع‌b‌«b‌r‌ش‌ a‌l‌ و‌ l‌k‌أ‌ ی‌f‌ h‌l‌a‌m‌ع‌t‌s‌a‌ ز‌j‌ی‌ M‌l‌ و‌، h‌e‌r‌ی‌ث‌k‌ و‌ h‌e‌l‌ی‌l‌q‌ S‌j‌n‌ S‌j‌n‌t‌m‌l‌a‌، d‌n‌k‌ S‌j‌n‌ a‌r‌ a‌l‌a‌b‌ f‌a‌ض‌m‌b‌b‌a‌ d‌e‌a‌o‌x‌ی‌m‌ h‌k‌ S‌j‌n‌ b‌b‌a‌ n‌أ‌، t‌s‌a‌l‌a‌b‌ f‌a‌ض‌m‌ b‌b‌a‌ r‌g‌a‌ a‌l‌a‌ح‌ h‌k‌ n‌ی‌a‌ غ‌a‌r‌s‌ «ع‌a‌m‌J‌a‌l‌a‌ ی‌l‌ع‌ M‌e‌m‌a‌l‌k‌ ی‌f‌ R‌ث‌ع‌n‌ M‌l‌ n‌k‌l‌ t‌l‌q‌»؟ h‌e‌n‌ a‌ی‌ d‌n‌k‌ی‌m‌ S‌j‌n‌. t‌s‌a‌ n‌ی‌ی‌a‌p‌

ص‌و‌ص‌خ‌ و‌ م‌و‌م‌ع‌ ش‌ن‌ی‌b‌ M‌e‌، h‌l‌d‌a‌ n‌ی‌l‌q‌a‌l‌ط‌a‌ d‌n‌ی‌a‌m‌r‌f‌ی‌m‌، ۳۲۳ ح‌ف‌ص‌ d‌n‌s‌r‌ی‌m‌، d‌n‌n‌k‌ی‌m‌ ث‌ح‌b‌ R‌ط‌s‌ ۳، ۲، م‌ی‌n‌k‌ r‌a‌k‌ h‌چ‌ s‌p‌ «h‌o‌j‌o‌ n‌m‌ a‌m‌o‌m‌ع‌ n‌ی‌q‌a‌l‌ط‌l‌a‌ n‌ی‌b‌ n‌أ‌ ی‌l‌ع‌». d‌n‌r‌a‌d‌ ض‌r‌a‌ع‌t‌، t‌s‌a‌ h‌o‌j‌o‌ n‌m‌

[6]«l‌f‌a‌s‌l‌a‌b‌ ی‌l‌a‌ع‌a‌l‌ ء‌s‌a‌j‌n‌ M‌d‌ع‌ n‌m‌ R‌k‌z‌ a‌m‌ و‌h‌ n‌ه‌ذ‌l‌a‌ ی‌f‌ S‌o‌r‌g‌m‌l‌a‌ n‌أ‌ a‌l‌a‌» d‌n‌ی‌و‌g‌ی‌m‌

کیرش تدهاش(ب

هياور يضتقم وه امك ،هتصحب ول و ءاكرشلا نم دحاول نينثالا ةدهاش نالطب ذئنيح ملعي هنم و ال هئأ بيصن ىندأ هقفلال يه هل نم لك نهذ ي سورغملا لعل لب يتآلا نابأ لسرمل يفاكلا يوعدلا نوكةرورض ،دحاو لكل مهنم نينثالا ةدهاشب ةثالثلل هب يعدي يذلا لاملا تابثإ حصي [7]اديح لمأتف ،ضعبل مهضعب ةدهاش حصت الف ،يعمجلال نيب ةكرتشم

وذ ،شدوخ هك تسا نيا دهاش طرش دنهدب دنه اوخيم هك تدهاش .دنراد ياهافضا ريبعت ٤١ دلج رد **نم دحاول نينثالا دهاش نالطب ذئنيح ملعي هنم و** هك دندومرف دعب .دشابن عفن هب يموس يارب دهديم تدهاش رفن ود .دنكيرش ات هس ره ،دنرفن هس **«هتصحب ول و ءاكرشلا** ،يمود يارب رگيد ياتود ،يموس يارب يمود و يلووا .ات هس ره يارب دوشيم شعومجم اما ،شدوخ يهصح ،ات ٣ ره يارب دوشيم شلك .يلوا يارب مه رگيد يات ود نأ

ار اه نيا و قالطا **«بيصن ىندأ هقفلال يه هل نم لك نهذ ي سورغملا لعل لب»** **ةثالثلل هب يعدي يذلا لاملا تابثإ حصي ال هئأ** ؟تسيچ شنهد رد سورغم .دنيوگيم يارب ات ود ات ،دنيابي يات هس ناشدوخ .دوشيم نيا **«دحاو لكل مهنم نينثالا دهاشب** [8]رگيد تادلجم رد نينچ مه!؟دنورب دنرادرب و دنهدب تدهاش رگيدمه

،اه نيا ريظن اي عطق اي سورغم اي ،دنك يروآعجم ار دناسريم ار اه نيا هك يتربع يهه ناسنا رگا ،دوشيم داي ز يلىخ

هيقفلالؑظ

ىناث ققحم و همالع ،تعامج زامن رد ماما هب درفنم يادتقا رد ؛ره اوچ بحاص مالك رد شرگيد دروم ارچ دنتفگ ،دراد يا هطبار هچ سايق اب تسا مولعم هك يره اوچ بحاص .تسا سايق اج نيا دندومرف عومجم نم هيقفلال ظ دندومرف.قالطا هن ،مومع هن ،دنتشادن مه ليلد ؟تسا سايق ديوگيم [10]؟[9]دش لصاح روط هچ و ؟دمآ اچك زا هيقفلالؑظ نيا .ميرادن ؟تساجك ناتقالطا .ةلدالا

ىلمع هريس رد زاك ترا هب لىمع نيقباس

راتفر هب ناشدوخ اي ،ماوع كي زا دندركيم لاؤس اي هك دندوب يگرزب ياهقف دندومرفيم اقآ اج فشك ،ناشدوخ هاگآدوخان ريمض نأ زاؑاروف ىنعى .دنداديم اوتف سفس و دندركيم هعجارم ناشدوخ اي تسا بحتسم ريبكت تونق زا لبق اقآ تفگ يراصنا خيش هب ديسر يسك .دندركيم هناه اگآ هلب تفگ .شدوخ راك هب درك هعجارم ،تسب زامن كي اجنامه رد ،دنك ربص هك دومرف خيش ؟هن [11].تسا بحتسم

فشاك دوخ .اطغلا فشاك ،نيرخأتم رد اهدعب .ىلاع يلىخ تاىزاك ترا رد هلالاشام ،لوا ديهش لثم [1] .يسوم ىنبا و .لوالا ديهشلا و انا .ةثالثلل هقفلال ةحئارؑم ام .يسوم ىنبا ،هدوب هتفگ اطغلا مه رطن .تسين زاك ترا طقف .طقف ،تاىناه رب هب دوب لئاق ،هلك كلذ عم . دندوب بيرغ و بيجع

د.نکیم راک یه‌اگ.

ه‌ب دندشیم لوغشم بالط ،دنامیم تکاس اطغال فشاک .دنامیم تکاس دشیملیخ سرد رد اذل باتک،تجه‌ب هللا تی‌آه‌قف سرد).درکیم رکف ،ره‌اظ بسح ه‌ب رظن لیصحت یارب بخ .دایز .ه‌ثحابم ؛تسین لیلد ه‌ب جاتحم اواف زا اه‌اج یلیخ،تسا لیلد ه‌ب جاتحم اواف اه‌اج یلیخ (۹۰ ه‌سلج،داه‌جل زا ، اه‌نیا و عنم و فارصن،لوا دیه‌ش یاه‌عدا مینیبیم اذلو .تسا یفاک شدوخ ،تایس‌دح ،تایزاک‌ترا اس‌دح ه‌نم یوقا دجا مل ه‌ک تسا ه‌تشنون اطغال فشاک ه‌رابرد ره‌اوج بحاصتسه‌ه‌یوق تایس‌دح ن‌آ تایس‌دح ه‌ب .اه‌نیا لاثم و .هرصع یف اس‌دح ه‌نم یوقا دجا مل .دیوگی‌م ار اطغال فشاک .هرصع یف (۳۸۰ ه‌سلج،ه‌الصل باتک،نامه‌)تایزاک‌ترا ه‌ب

تییج ثابتا ماقم رد ه‌ک درک ه‌راشا یناه‌به‌ب دیحو مالک ه‌ب ناوت یم ه‌نومن ناو‌نع ه‌ب [2] اذی‌عرش‌لا مک‌حل نوك ؛ةلم‌جلاب و :د‌ن‌ن‌ک یم ک‌سم‌ت ه‌عرش‌تم ناه‌ذا رد ن‌آ خ‌وس‌ر ه‌ب ،باح‌ص‌ت‌سا مک‌حل نوكي ن‌آ الة‌عرش‌تم‌لا ل‌م‌أ‌ت‌ل ال‌حم س‌ي‌ل ة‌ل‌ع‌ل ،ه‌فال‌خ ره‌ظي ن‌آ ال‌ه‌ؤاقب ره‌اط‌لاف تب‌ث فال‌خ ره‌ظي ف مه‌ل‌م‌أ‌ت ام‌ن‌ا -ي‌روف‌لا ي‌ف فال‌خل‌ا ي‌ل‌ع -،اي‌روف و‌ا ،لاح‌ب اص‌ت‌خ‌م و‌ا ،ت‌قوب ات‌ق‌ؤ‌م و...مه‌عازن ل‌حم ن‌ع ج‌راخ وه‌ف ت‌ق‌ؤ‌م‌لا مک‌حل ل‌ثم ام‌ا و ،ة‌روک‌ذ‌م‌لا تار‌ي‌غ‌ت‌لا در‌ج‌مب ل‌و‌ال‌ا مک‌حل‌ا ول ث‌ي‌ح‌ب ،ي‌عرش ل‌ي‌لد ال‌ا جات‌حم اعرش ه‌فال‌خ توب‌ث و ه‌عافت‌را نوک‌ي ف مک‌ح تب‌ث اذی‌؛ةلم‌جلاب زي‌وج‌ت مه‌ي‌ل‌ع بع‌ص‌ي ث‌ي‌ح‌ب ،ة‌عرش‌تم‌لا بول‌ق ي‌ف اخ‌سار ،ه‌لاح ي‌ل‌ع اي‌قاب ناک‌ل ل‌ي‌لد‌لا ن‌ک‌ي مل نوک‌س‌م‌ت‌ي نول‌ازي ال‌ف مه‌ي‌ل‌ع ة‌لل‌ا ناوض‌ر ان‌ؤاه‌قف ام‌ا و .زي‌وج‌ت‌لا ن‌م نوب‌ج‌ع‌ت‌ي و لب ،کل‌ذ فال‌خ تاب‌ث‌ال ة‌ي‌ل‌ال‌د‌ت‌س‌ال‌ا مه‌بت‌ک ي‌ف ني‌ج‌ت‌حم ،ل‌م‌أ‌ت نود ن‌م ة‌ي‌ه‌ق‌ف‌لا مه‌بت‌ک ي‌ف با‌ح‌ص‌ت‌س‌ال‌اب ل‌زل‌زت و ف‌ق‌وت نود ن‌م ما‌ک‌ح‌ال‌ا

ام‌بر و ،نوک‌س‌م‌ت‌ي بل‌اغ‌لا ي‌ف‌ف ال‌ا و ،نول‌م‌أ‌ت‌ي تام‌اق‌م‌لا ض‌ع‌ب ي‌ف ني‌رخ‌أ‌تم‌لا ض‌ع‌ب یرن ،م‌عن ة‌ل‌ال‌د ن‌م د‌ج‌ن ال‌ا ام‌بر ان‌ا عم‌م‌ک‌حل‌ا ي‌ل‌ع ل‌ال‌ل‌ا ل‌ي‌لد‌لا قال‌ط‌ا لب با‌ح‌ص‌ت‌ساب اذه س‌ي‌ل :نول‌و‌ق‌ي !مل‌ع‌ا م‌ث ...قال‌ط‌ا ة‌ن‌ا نظي و ه‌ق‌ف و ي‌ل‌ع مه‌ف‌ي ،باح‌ص‌ت‌س‌ال‌ا ه‌ن‌ه‌ذ ي‌ف خ‌سر ة‌ن‌ا یوس ارث‌ا قال‌ط‌ال‌ا ة‌ي‌ج‌ اوم‌ه‌ف ام‌ک ،اه‌ئارق‌ت‌سا و عرش‌لا ما‌ک‌ح‌ا ف‌ي‌ع‌اض‌ت غ‌ب‌ت ن‌م س‌ن‌ال‌ا و مه‌ف‌لا و خ‌وس‌ر‌لا اذه ن‌آ و (429-4۲۷ ص: ن‌تم ،ة‌ي‌ل‌و‌ص‌ال‌ا ل‌ئاس‌ر‌لا)ه‌فال‌خ تب‌ث ام‌ي‌ف ال‌ا ه‌ن‌م قال‌ط‌ال‌ا ي‌ل‌ع ني‌ل‌د‌ع‌لا ة‌داه‌ش ة‌ق‌ي‌ر‌ط و ،ءاق‌ب‌لا ي‌ف ة‌ي‌ه‌ق‌ف‌لا ما‌ک‌ح‌ال‌ا ة‌ب‌ل‌غ ن‌م ه‌ي‌ل‌ا ان‌ر‌ش‌ا ام‌ (باح‌ص‌ت‌سا تی‌ج‌)ه‌ان‌ر‌ک‌ذ ام‌ دي‌ؤ‌ي روص‌ق‌م مه‌رم‌ا و ،ي‌عرش ل‌ي‌لد‌لا ي‌ل‌ا کل‌ذ فال‌خ‌ب مه‌م‌ک‌ح‌ي ف‌ي نوج‌ات‌ح‌ي ي‌عرش‌م‌ک‌ح تب‌ث اذی‌مه‌ن‌ا ءاه‌ق‌ف‌لا ل‌ص‌ال‌ا کل‌ذ د‌ع‌ب و ،طق‌ف اذ‌ک ه‌م‌ک‌ح ن‌آ‌ل‌ا اذه ن‌آ ه‌م‌ک‌ح ق‌ق‌ح‌ت د‌ع‌ب ع‌ض‌وم ي‌ف نول‌و‌ق‌ي ال‌ا و ،کل‌ذ ي‌ل‌ع ث‌ي‌ح‌ب ة‌عرش‌تم‌لا ناه‌ذا ي‌ف خ‌سر ءاق‌ب‌لا لب ،ة‌ي‌ه‌ق‌ف‌لا و ة‌ي‌ل‌ال‌د‌ت‌س‌ال‌ا مه‌بت‌ک ط‌ح‌ال‌ي‌ل‌ف ،ه‌مد‌ع ح‌ی‌ب‌اص‌م روط نی‌مه‌(92 ص: 1 ج ،ما‌ک‌ح‌ال‌ا ک‌راد‌م ي‌ل‌ع ة‌ي‌ش‌اح‌ال‌ا).ه‌فال‌خ مه‌ف مه‌ي‌ل‌ع بع‌ص‌ي ۳۴۴ ص،ج‌۵،م‌ال‌ط‌ل‌ا

رد یناه‌به‌ب دیحو مو‌ح‌رم.درک ه‌راشا «ه‌عرش‌تم‌لا قافاتا» ترابع ه‌ب ناوت یم لداع‌م تام‌ل‌ک ر‌گ‌ی‌د‌ا زا [3] یم ه‌راشا تای‌اور‌زا یا ه‌ل‌دا ه‌ب،دش‌اب یم ث‌د‌ح ن‌آ ع‌فر یارب ،لس‌غ و تس‌ا ث‌د‌ح ،ت‌ی‌م‌س‌م ه‌ک ن‌یا ن‌ای‌ب :د‌ن‌ی‌و‌گ یم س‌س‌پ‌س و د‌ن‌ن‌ک

و‌ا ،ع‌وض‌ول‌ا وه‌ و ر‌غ‌ص‌ال‌ا ث‌د‌ح‌لا ن‌ع مه‌د‌ن‌ع ة‌راه‌ط‌ل‌ا ن‌آ‌ل ،ة‌راه‌ط ه‌نوك ي‌ل‌ع ة‌عرش‌تم‌لا قافاتا ع‌م اذه س‌م و ،ت‌وم‌ل‌ا و ،س‌اف‌ن‌ل‌ا و ،ة‌ض‌اح‌ت‌س‌ال‌ا و ،ض‌ي‌ح‌ل‌ا و ،ة‌بان‌ج‌ل‌ا:ة‌ت‌س ه‌نول‌ع‌ج‌ي و ،لس‌غ‌لا وه‌ و رب‌ک‌ال‌ا ک‌راد‌م ي‌ل‌ع ة‌ي‌ش‌اح‌ال‌ا)ه‌ره‌اوط و مه‌ت‌ار‌اب‌ع ص‌وص‌ن ي‌ف ة‌روک‌ذ‌م‌لا روم‌ال‌ا ني‌ب مه‌ن‌م ق‌رف نود ن‌م ،ت‌ي‌م‌ل‌ا (181 ص: 2 ج ،ما‌ک‌ح‌ال‌ا)

ل‌ک ة‌راه‌ط ة‌ل‌اص‌أ‌ءاه‌ق‌ف‌لا د‌ن‌ع ة‌م‌ل‌س‌م‌لا ل‌و‌ص‌ال‌ا ن‌م ن‌آ ي‌ف‌خ‌ي ال‌ا :«ه‌عرش‌تم‌لا د‌ن‌ع فور‌ع‌م‌لا»ترابع ای و‌ا ،ة‌ال‌صل‌ا ي‌ف بان‌ت‌ج‌ال‌ا بوج‌و یوس اهل‌ین‌ع‌م ال‌ا ة‌ي‌عرش‌لا ة‌س‌اج‌ن‌ل‌ا ن‌آ‌ل ،ه‌ت‌س‌اج‌ن‌م‌ل‌ع‌ت ی‌ت‌ح‌ ة‌ي‌ش‌ د‌ن‌ع فور‌ع‌م‌لا وه‌ ام‌ ي‌ل‌ع اذ‌ک‌ه و ،ه‌ي‌قال‌م ي‌قال‌م و ه‌ي‌قال‌م ن‌ع بان‌ت‌ج‌ال‌ا و ،ام‌ه‌ري‌غ و‌ا ،برش‌ل‌ا و ل‌ک‌ال‌ا (23 ص: 5 ج ،م‌ال‌ط‌ل‌ا ح‌ي‌ب‌اص‌م)ة‌عرش‌تم‌لا

یم نایب لفاون رد لابقتسا بوجو نایب رد رهاوج بحاص هک «هعرشتملا لاح نم مولعمل» ترابع ای لوقلا فعض ؤدش کل رهظ هئا امک ،ةروبزملا ؤلدألا يف رظنلا هجو کل رهظ هلك كلذ نم و:دننک ريغ ىلا ؤالصلا ىلع راكنإلا ؤدش نم ؤعرشتملا لاح نم مولعمل ؤطحال عم اصوصخ ،بدنلاب ىنثتسي دق معن رفكلا و مالمسإلا نيب مهذنع قرافلا وه لب ،رارقتسالا و رايتخاللا عم ؤلبقلا ؤريبكت يف ىتح لابقتسالا اهيف طرئتشي الف ،ايشام و ابكار زوجت ثيح ؤلفانلا كلذ نم (8: ص، 8ج؛ مالمسإلا عئارش حرش يف مالمكلا رهاوج)رضحلا و رفسلا نيب قرف ريغ نم اهنم مالمسإلا

هب زامن رد رىثك لعف ندوب لطبم هجو نایب رد رهاوج بحاص؛ «هعرشتملا دنن ىرورضللاک» ترابع ای لب ،هیلع تفرع امک هيمسقب عامجإلا دعب هيف يفكي هنإ: لاقى نأ الإ مهلل: دننک ىم هراشا نأ نم لب ،صوصخلاب صوصنلا ننع هتيرورضب ىنغتسا ثيح ب ؤعرشتملا نيب ىرورضللاک هلعل لاعألأ ضعب صوصخ ننع لاؤسل رثك اهئانثأ يف ريثكلا لعفلل ؤالصلا ؤافانم ؤيفورعم ؤدش هذ ؤقيقحلا يفف ،ريثكلاب نالطبلا ركذ لفغأ و لطبملا نم نوكت اهنأ ؤفاخم اهئانثأ يف يف مالمكلا رهاوج). هب مدعلا ىلع اهتللد نم غلبأ هب نالطبلا ىلع اهتللد لمأتللا دنن صوصنلا نم كلذ ؤيرورض ىوعد نكمي لب: فقولا عىب عنم رد نىنچ مه(60: ص، 11ج؛ مالمسإلا عئارش حرش مه،هئاملع ننع الصف، ؤعرشتملا موعأ

أرقا رب هقفا مىدقت ماقم رد،تعامج مام تاحجرم ثحب رد رهاوج؛ «هعرشتملا دنن حوصل» ترابع ای و نيراقلا دارفأ ضعب ىلإ ؤبسنلاب هب لوقلاف لاح لك ىلع و:دىامرف ىم،هلمجلا يف وحن هب لب ،كلذك رخآلأ ضعبلا ىلإ ؤبسنلاب لوألاب لوقلا نأ امک ،ةوق نم ولخي ال ؤاهقفل دارفأ ضعب خ نيعمسل) نيرباسلا عرشل ؤقيرطل نيسرامملا ؤعرشتملا ؤماع دنن حيچرتل حوضو ىعدي دق اراعشإ رابخألأ فالخا يف لعل لب ،(ع) مهتمئأ ىلإ دي ننع ادي مهل اذوخأم كلذ ناك و ،(ع) مهرباخأل (ل) بقارملا لضافلا دهتجملا ملاللا حيچرت ؤعرشتملا لافطأ ىلع ىفخي داكي ال هئا ؤرورض ،كلذب .اهيف ربتت ال ؤارق يف ريخ ال ذإ ،مجامألأ ضعبك هأرقى ام ىنعم فرعي ال دلقم ئراق ىلع ضاترملا (361: ص، 13ج؛ مالمسإلا عئارش حرش يف مالمكلا رهاوج)

عم و :دىامرف ىم تمسق رد هعرق تىعورشم ثحب رد رهاوج؛ «هعرشتملا دنن فراعتلا» ترابع ای اعرش ؤمسقلا يف ؤعرقلا رابتعا ىلع باحصألأ قافتا روهظب ؤافتكإلا نكمي هلك كلذ ننع ؤاضغإلا ؛ مالمسإلا عئارش حرش يف مالمكلا رهاوج)مهصاوخ ننع الصف ، ؤعرشتملا موع نيب كلذ فراعتب اديؤم (312: ص، 26ج)

ادىپ،كللام ىارادن ىمز ىور رب ناسنا هك ىلام هك نىا رد رهاوج؛ «هعرشتملا دنن تاركنملا» ترابع ای :دىامرف ىم تسا هطقل و تسىن و لام دنك ىم

حرش يف مالمكلا رهاوج) ؤعرشتملا نيب تاركنملا نم هلعل لب ،لاكشإلا ؤياغ يف ىرت امك وه و (326: ص، 38ج؛ مالمسإلا عئارش

ريخأتلا نأ رهاظلا لب :دىامرف ىم جح ىروف بوجو ثحب رد رهاوج؛ «عرشلا له رظن» ترابع روط نىمه و دعب جح نإ و دحاو ريغ هب حرص امك ؤكلهم و ؤقبوم ؤريبك ؤيصعم ؤعاطتسالا ماع ننع طئارشلا عم (224: ص، 17ج؛ مالمسإلا عئارش حرش يف مالمكلا رهاوج)،عرشلا له رظن يف كلذك هنوكل ،كلذ

.دىامرف هعجارم ۲ هرامش تسویپ هب ىلىصفت هعجارم ىارب

أَزَرَغُ هُزَرَغُ أَعَشَّشَلْ أَتَزَرَغُ كُلْذْ نَم .عیشلا يف عئشلل زَر ىلع لَدِيْ حِيصْ لَصْأْ اَزَلْا و اَزَلْا و نىغلأ [4] عىش اهنأك ،هزيرغ ؤعيبطللا و .تَزَر لثم ،ضرألأ يف اوبَنَدْبُ ؤدارجلأ تَزَرَغ و زَرَغْلا يف هلچرُتَزَرَغْ و سرغ ناسنإلا يف زُرْغْ

نَمَز اذه و، اَسَرَع رَجَّشْ لَأُتْسَرَع :لاقِي.هَلْبَق يذَلَا نَمُ بِيْرُقُ حِيْحَصُ لَصَأُ نِيْسَلَا وءارلَا و نِيْغَلَا
(٤١٧-٤١٦ ص؛ ٤ ج؛ ه غ ل ل ل س ي ي ا ق م م ج ع م). تَبَنَت اَمَلَّوْأُة لَّحَّ نَلَا:ة س ي رَ غ ل ل ن إ ل ا ق ي و. س ا ر غ ل

٣٢٣-٣٢٢ ص، 1 ج، م ا ل س إ ل ا ع ئ ا ر ش ح ر ش ي ف م ا ل ك ل ا ر ه ا و ج [5]

ن م ة د ا ف ت س م ل ا ة م د ق ت م ل ا ة د ع ا ق ل ا ل ف :ة ل م ج ل ا ب و :د ن ي ا م ر ف ي م ه ر ا ب ن ي ا ر د ز ي ن خ ي ش م و ح ر م [6]
ي ق ا ل م ل ا ع ئ ا م ل ا ن م ة ي ل ا ع ل ا ء ا ز ج أ ل ل ه ل و م ش م ل ع ي م ل -س ج ن ل ل ي ق ا ل م ل ا ع ئ ا م ل ا ة س ا ج ن ي ن ع أ -ر ا ب خ أ ل ا
ت ر ق ت س ا ا ذ ل و ،ة ي ا ر س ل ا م د ع **ع ر ش ت م ل ا ن ا ه د أ ي ف ز و ك ر م ل ا** ل ب .ا ع ي م ج ا ه ط ح ا ل ف ،س ج ن ل ل ه ض ع ب
ي ل ل ف س أ ل ا ن م ة س ا ج ن ل ا ة ي ا ر س ل ق ع ي ا ل ة ن أ ب ض و ر ل ا ي ف ح ر ص ل ب ،ك ل ذ ي ل ع ل م ع ل ا ي ل ع م ه ت ر ي س
ء ا ل ق ع ل ا ن م د ح أ ن ع ك ل ذ ي ف ف ا ل خ ل ا ه ن ا د ج و م د ع ن ع ة ف ش ا ك ه ا و ع د ن أ ل ل ا ،ا ع و ن م م ن ا ك ن إ و و ه و .ي ل ع أ ل ا
(٣٠١ ص، 1 ج؛ (ي ر ا ص ن أ ل ا خ ي ش ل ل ل) ة ر ا ه ط ل ا ب ا ت ك). ء ا م ل ع ل ا ن ع ا ل ض ف

٦٥ ص، 41 ج، ن ا م ه [7]

٤٤٤ ه ح ف ص، ٤٣ د ل ج و ٦٥؛ ه ح ف ص، ٤١ د ل ج ١٧٢؛ ه ح ف ص، ٢٥ د ل ج ٢٣٥؛ ٨ د ل ج [8]

ل ق ن ا ه ي ف ز ا ج ا ذ ل و ،ة ع ا م ج ل ا ي ف ر م أ ل ا ة ع س و ت ب ض ا ق ة ل د أ ل ا ر ب س ن أ ي ف ب ي ر ا ل ف ه ل ك ك ل ذ ع م و [9]
ا ف ا ل خ ،ا م و م أ م ن ك ي م ل ن إ و ه ف ا ل خ ت س ا ر ه ا ط ل ا ل ب ،ف ا ل خ ت س ا ل ا ي ف ر خ أ ي ل ل ص خ ش ن م م ا م ت ئ ا ل ا
ن ا ك ا ذ ا ة ف ي ل خ ل ا ب ا م و م أ م م ا م ا ل ا ة ر و ر ي ص ز ا و ج ة ل د أ ل ا ك ل ت ض ع ب ق ا ل ط ا ن م ر ه ا ط ل ا ن أ ا م ك ،م ه ض ع ب ل
ف ا ل خ ت س ا ل ا ة ل د أ ض ع ب ق a ل ط ا ة ي ض ق ن ا ك ا م ب ر ل ب د ر ف ن م ه ن أ م و ل ع م ل ا ن م و ،ه و ح ن و ق س ف ل ه ل ز ع
ا م ن إ ه و ح ن و ت و م ل ا ة ر و ص ي ف ف a ل خ ت س a ل ا ل ع ل ل ب ،د ا ر ف ن a ل ا ة ي ن ي م a م ت ئ a ل a ن ي ب ل ل ل خ ت ن إ و ز a و ج ل a
ك ا ن ه ا ن ر ك ذ د ق ل ب ،م a م إ a ل a م o م أ م ه ن o ك ل ي ن ع م a ل ه ن أ ة ر o ر ص ،a م a ن أ a د r ف n م M o M أ M a ة R o R ي ص D ع B و ه
ن a K ن إ و ا ر a ي T x a ر x أ B M a M T ئ a l a Z a و ج ة و ق و ،ة ص o ص n M l R o ص l a ي ل ع F a l x T S a l a R a ص T q a M D ع ة و Q
R x أ M a م إ ي L l M a م إ n M l a Q T n a l a Z a و ج M D ع M e H R V و أ R T K أ l a R e a ط l B ،R T n و F a l x L H M K ل ذ n M R i T K
ي ف ة L D أ l R o ه ط و B a H V T S a l l ،Z a و J l R T n l a ي ف ي o ق ي ه n أ l l ،F a l x T S a l a ة R o V R i G ي ف
ي ف ه L M T H a L B ،M a K H أ l a ة ي a ه n ع Y K H M l R e a ط و ة R K Z T l l a Q a F و K ل ذ R i G ل و ،ة ي L a T H M l و ة ي D r o M l a
ه ي L l L Q T n M l a N a K ء a o S ة ي R F E J l a D a S R a ن ع a M K L V F أ ه ي L l L Q T n M l a N a K ا ذ l N K L ،a V i أ Y R K Z l a
ة ي n D r F n M l a D i D J T Z a و ج ه L K K ل ذ n M R T n l a ي ف Y o ق ي D Q L B .D a R F n a l a Y o n M o M أ M a و أ a D r F n M a و أ a M a M
ه n أ ة R K Z T l a R e a ط ي ف و ،ه ي L l F a l x l a ي ف n i Y K H M l M e R a B x أ و ة R F r l a E a M J l و T F r E a M l M a M T ئ a l a
n إ و ه ي l a L i M l a و أ ه B L o Q l a M a K H أ l a ة ي a ه n ع a M K a n e Y R K Z l a R e a ط l B ،B a o V l a n M a D i E B S i l
T H B ي ف و L B ،a n e Z a و J l a Y l l Y R K Z l a ي ف l a M ه n K L ،n a i B l a و S o R D l a ي ف R e a ط l a Y l E ه ي F F q o T
Y n a T l a C Q H M l a و L V a F l a M e n M E a M J l A F a l x .T H a l F ،F q o M l a ي ف M a M l a Y l E M o M أ M l a M D Q T
R M O Y M l M a M T ئ a l a D i D J T Z a و J l h n أ l و ،S a i Q l a ة M R C E M ة D a B E l a ة ي F i Q o T l ،K ل ذ n M a o E n M F
ي ف N a K ه L K K ل ذ n أ n M L i Q a M l و ،ة E a M J l a K a R D a M T L F n l a Y l l a h L Q n أ ه T a l V E T q B Y l V M l a
n M ه ي Q F l a N T n أ ه ي F و ،X S n M T Y i Q a B l a B M T أ ي و ه T a F a M Q o B S M l a Y l V i N a K F M a l S l a ء D B
L Q n l a و أ E T Q l a B R M أ l a ن أ l a M T H a و ،S a i Q l a N E J R x M و Y i F i Q o T l a T a B T l a ي F F a K ة Q B a S l a ة L D أ l a
Y l l a ذ ه Y M o Y a M B R L B ،Y R K Z l a ي F ه B F r T E a M K a h L o n M a h K a R D a B E a M J l a ة Y i V F l a M K L i V H T l
n أ و ،Y R K Z l a ي F ه ي L l R a S h a M K a M e n M M a M T ئ a l a Y l l a L Q n l a ة Y o L o A ة R o R V ،ة L M J l a ي F B o L T M l a
ه R e a ط و E a Z n l a L H M R i G ه n أ B ة R K Z T l l a E B T ه n E B a o J l a Y R K Z l a ي F N K L ،T a B a T R i G X S n l a
،Y R T a M K ه n أ l l ،Q B S l l h n Y B و ه l M a M a l a Q B S l a l D r F n M l a L Q n N i B Q R F l a و ،K ل ذ M i L S T
،14 ج؛ م a l S l a E ئ a R Sh H R Sh Y F M a l K l a R e a و J). K ل ذ L T M Y F T a i T H a l a K R T M D E F a V a N a l a و ،ه L K ا ذ ه
(٣٢-31 ص)

د ش و أ ق o V l E C و B J l ه F ة R Sh B l a Y l E H S M l a R Z E T ا ذ l :د n i a M R F Y M Z i n ه R i B J T H B R D n a S h a
M a l K l a R e a و J) n a l o Q ؟ a l و أ ه Y l E H S M i و ه M K H i a M و ة R i B J l a Y i Z T H T ه B L X D i a M K ل ذ و ح n و ة Q R x

انركذ امم و :دنىامرف ىم لوق ود هلداسررب زاسپ هاگ نآ (305 ص، 2ج؛ مالسإلإ عئارش حرش يف
اضيا ىركذلا يف هلمتخا امك، هئاكمإ عم حرجلا حسم بوجوب لقن مل نإ و ةريبجلا عضو بوجو فرعت
ةلدألا نم تعمس امم دحاو لك يف رظنلل ناك نإ و ةوق نم ولخي ال بوجولاب لوقلاف ناك فيك و
(306 ص، نامه). كلذب نط ةوق هيقلال ديفي امعومجم نكل، لاجم

عامجا دخام دروم رد رهاوج رد. زاكترابه تسارطان زىن اهقف تاملك رد عامجا ياعدا دراوم زايخرب [10]
ةصخرلا يف يتآلا ربخال قايس يوحف كلذلى لإ افاضم هديؤي و :دنىامرف ىم نىنچ ىسوط خيش
لوصحب ةالصلل مساوحم و ةالصلل برشلل ةافانم ةيمولعمب رعشملا رتولا يف ءاملا برش يف
امك ةدارملا ةالصلل امهتافانم ةعرشتملا ملع وأ، هوحن و مدقت ام ال امهnm لك نم فراعتملا
عئارش حرش يف مالكل رهاوج) خيشلا عامجا دخأم هوحن و كلذلعل و، ريثلل لعلا يف هانحضا
زاكترالا نم هانركذ ام لعل و :دنىامرف ىم زىن ىئوخ هلالا تىآ موحرم (78 ص، 11ج؛ مالسإلإ
و ناميال رابتعا ىلع عامجالا نم «هق» يراصنأل انخيش مالك يف عقوق امم دارملا وه ىعرشتملا
(رومألا كلت طارثشا ىلع مهنېب يدبعت عامجا مايق لم تحن ال ذإ، دلقملا يف ةلادعلا و لقعلا
(223-224 ص، دىلقتل اوداهتجالا؛ ىقثولا ةورعلا حرش يف حيقتنلا

رد هاقالم طارثشا دروم رد هلمج زاءتسا هدركدانتسا زاكترابه ددعتم دراوم رد خيش موحرم [11]
و ءاملا سّجني اذه: لئاقلا لوق نم ةعرشتملا ناهذا يف زوكرملا ردابتمل رهاطلانإف: سىجنت
هسّجني ال رك ردق ءاملا ناك اذإ» موهفم يف دحأ لم تحي مل اذل و، ةاقالملا ب كلذل لوصح «بوثل
(84 ص، 1ج، (يراصنأل خيشلل) ةراهطلابا ت) ةساجنلا ةرواجمب ليلىلل لالعنالا لوصح «ءيش

ينعأ -رابخال نم ةدافتسمل ةمدقتملا ةدعاقلاف: ةلمجلاب و: لفاس هب ىلاع تساجن مدع رد اى
هضعب ىقالملا عئاملا نم ةيلاعلا اءجالل هلومش ملعي مل -سجنىل ىقالملا عئاملا ةساجن
مهتريس تّرقتسا اذل و، ةيارسللا مدع ةعرشتملا ناهذا يف زوكرملا لب. اعيمج اهطحال ف، سجنىل
و ىلعألا ىلإ لفسأل نم ةساجنلا ةيارسلل قيعي ال ةأب ضرولا يف خّص لب، كلذل ىلع لمعلا ىلع
نع الضف ءالقعل نم دحأ نع كلذ يف فالخل هنادجو مدع نع ةفشاك هاوعدّ نأال، اعونمم ناك نإ و وه
43 ص، 5ج و 270 ص، 4جو 329 ص، 1ج روط نىمه و (301 ص، 1ج، نامه). ءاملا

عامجا هب هراشا زاسپ خيش هكدرك هراشا تباىن رب ترجا دخا ثحب هب ناوت ىم دراوم نيا هلمج زاء
صاخلا صنىل ةبالاطملىنعم ال: دنىامرف ىم، تالاكشا عفد ماقم رد نآ زاوج رب هعرشتم هريس و
راجيتسالا ةّحصب فرتعي يتّلا لامأل اعيمج نېب نم صاخلا لمعلا اذهل راجيتسالا ةّحص ىلع
ةمئألا ةرايزل راجيتسالا يف فّقوتلا كسفن نم دجت لهف، صاخ صنىل قوت ريغ نم اهيلع
خيشلل) (ةيهقف لئاسر)؟ امّرحم اسايق هقالحإ نوک و، صاخلا صنىل مدع ةهج نم مالسلا مهيلع
دىنامرف هعجارم 3 هرامش تسويپ هب ىلىصفت هعجارم يارب (244 ص؛ (يراصنأل

نی رصاعم تاملک رد زاگ ترا

نوع ولخي الانا و، هجو ديلا بحاص لوقب اهتوبث يف و. ةنبل و، لمعلا ب تثبت ةيركلا
(٣). لالشا

دنی بدهاوخیم «**ملعلاب تبث یرکلا**» هک دنیامرفیم ،تسا نیا هورع نتم رد دیس ترابع ملع شدوخ ،ملعلاب دنیامرفیم لّوا ؟دوشیم تبث تیرک هلیسو هچ هب .تسین ای تسا رک بآ **لوقب اهتوبث یف و**» .تسا رک نیا هک دنهدب تدهاش لداع دهاش ات ود «**هنیبلا و**» ،دنکیم ادیپ ؟دوشیم ن ای دوشیم تبث .تسا رک نیا دیوگیم .تسا شدوخ لام بآ یسک کی «**هجو دیلا بحاص لاکشا نع ولخی ال ناک نا و ،هجو دیلا بحاص لوقب اهتوبث یف و**»

نم تفرع امل قرىسلا وه ةساجنلا ىف لوبقلا ىلع لىلدلا ىف ةدمعلا نا هىف و» رب عامجا .«لوبقلا ىلع ربتعمل عامجا تبتى مل و هىلع صوصنلا ةلاد ىف لاکشالا رب لاد هک مه هلدا .دشن ادیپ عامجا تساشتسد رد هک ىزیچ نیا هکنىا یارب دىلا وذ لوق لوبق لوبق هرىس هب دندومرف ؟هن ای دیراد لوبق امش بخ ىلو ،دوب لاکشا دروم دشاب وا لوق لوبق ىف ةدمعلا نا هىف و دوشیم تبات هک نآ ،میتفگ اجنآ دنىوگیم .دنىوگیم ناشدوخ .میدرک ةرسلا وه ،لىلدلا

هیزاک ترا هریس

هه‌لمع یه‌ریس اب هه‌زاگ‌ترا یه‌ریس نیب توافت هه‌ دن‌ن‌کیم حه‌ریصت مه‌یکه‌ یاقا موحرم اج‌نی
مه‌ت‌فگ هه‌ک ته‌س‌اقا چ‌اح‌ت‌رابع نام‌ه‌ل‌ثم؛ ته‌سا مه‌م یله‌یخ هه‌لمج نیا، به‌یر ال هه‌ناف دن‌یام‌رف‌یم
یوب و گن‌ری ته‌ح، ناشه‌قف کب‌س هه‌ک دن‌ت‌س‌ین یه‌اه‌نآ زا مه‌یکه‌ یاقا. ته‌سا ین‌درک ته‌شاد‌دای
دام‌ت‌عالا زاوچ یف عه‌رش‌تم‌لا دن‌ع به‌یر ال هه‌ناف» دن‌یوگیم راک ره‌آ. دشاب هه‌ت‌شاد ناس‌ح‌ته‌سا
نودنم دی‌لا یف ام‌ب قه‌ل‌عت‌ی ام‌م ام‌ه‌ریغ و عه‌س‌اج‌ن‌لا و عه‌یر‌کل‌لا یف دی‌لا ید‌رب‌خ یله‌ع
«ط‌ح‌ال‌ف عه‌ی‌لم‌ع‌لاک ع‌ج‌ج عه‌زاگ‌ت‌ر‌الا عه‌ری‌س‌لا و»: دن‌یام‌رف‌یم دعب «عه‌یم‌ج‌لا نیب قه‌رف‌لا
هه‌ریس هه‌هه‌کن‌یا هن. دن‌درک هه‌زاگ‌ت‌را یه‌ریس یه‌م‌ل‌ک، ار‌زاگ‌ت‌را نام‌ه. ته‌سا ته‌ج‌ج مه‌ یزاگ‌ت‌را هه‌ریس
زا ی‌ش‌اح‌ت؛ هه‌زاگ‌ت‌را یه‌ریس. ته‌سه‌ه‌ریس مه‌ نیا دن‌ت‌فگ. دن‌کیم ن‌ی‌ش‌اح‌ت، نه‌ذ؛ مه‌یس‌ون‌أم هه‌ی‌لم‌ع
رد‌دی‌ج زی‌چ کی؟ ا‌ج‌ک زا دی‌یوگیم، ته‌سا هه‌ل‌دا زا عه‌رش‌تم‌زاگ‌ت‌را مه‌ی‌وگ‌ب رگا ین‌عی. دوریم نیب
هه‌ریس نام‌ه، ته‌سا هه‌ریس نام‌ه مه‌ نیا دن‌ت‌فگ، ته‌سا س‌ون‌أم هه‌ی‌لم‌ع هه‌ریس اب نه‌ذ نوچ ناش‌یا؟ دی‌دروآ
ش‌دروم کی مه‌ نیا. دن‌دوم‌رف مک‌حم روطه‌ب مه‌ا‌د‌عب. هه‌زاگ‌ت‌را

ءایبنا مساسم ۲۰

ابن جاهنم زوجي الف مالّسلا مهيلع عمئأل و ءايبنأل ءامسأ أمأ و
 يلعأ و فرشأ ةريسلال هذه نوكت و ةيزاكترالال ةيعطقلال ةريسلال اضيأ
 أمأ و ،كلذل يلع ليج دعب اليج نيعرشتملإف ،ةيلمعلال ةريسلال نم
 ريثك يف كسمت دق ناك نا و (هـدق) ةورعلال يشحم نم نيصرصاعملال صعب
 [2]اهب انه نتعي مل هنكل ةريسلال كلتب دراومل نم

مسّا سَم دوشی م ای آ هک نی ا رد ،تسا هورع حرش هک هروثاُملا ملعاملا رد یلمآ مشاه ازرم اقا موحرم
:دنیوگ یم-دنرادن لیلد هن ای درک دوشی م سَم درادن لیلد اجنآ-هن ای مینکب وضویب همئا و عایبنا
زا مه نیا «**عیلمعلا قریسلانم فرشا ویلعا یه یتلا عیزاکترالا عیطقلا قریسلل**»
یاقا .دنداد رارق یلمع هریس لابق رد ار یزاکترا هریس ،می کح یاقا موحرم لثم ناشیا هک ییاهزیچ
،تسا رتالاب نآ زا نیا دننکیم حیرصت ناشیا اما دنتشادن ،فرشا ویلعا می کح

زامن رد مایق تی طارش ای تی ئزج.۳

اهل و اقارباً ضعبل طارش و أهال صلل ءرج [ماي قلا يا] هنا يف مالكل نكل
تو نقل و حببستل و ءارقلا نم

قالصلنا ینعمب یناثللاب -للل همحر رهوجلل یف امك -لاقی امبر و
اده ومایقلل لاقولل اصعب یف طرثشا دق و لاعفأ و لاقوأ نم عبكرم
،قالصلل عزج مایقلل نوری ثیح ةعرشتمل زاكترال فللخم ینعممل
ةفیرشلل تاییالل اصعب ةلالد یلا افاضم.مایقلل سفن اهنوری لب
ةالصلل و تاولصلل یلَع اوطفاح یلاعت هلوق لثم ،ةمدقتمل
ةفص نیتناقلل نا رهاظلل ناف نیتناق -للل اوُمُوق و 'یطسُؤلل
رهاط و ،نیعیطم مكنوكل للاح اوموق ینعممل و (اوُمُوق) هلوق نم لعافل
رخآ ءیشب الل مایقلل اده سفنب ققحتی نیعیطم مهنوك ناوئع نا

نیڈل:یلاعت هلوق لثم رخآلل اھصعب ةلالد یف شدخی نا نكمی معن
'یلَع) و (ادوُعق) و (امایق) نا :لاقی ناب ءیالل ادوُعق و امایق ءللل نوزكُذی
یلوأل یف شدخی نا نكمی لب.ركذل سفن الل ركذلل تالاح (مُكَبوُنُج
یف لعافلل للاح ناك ول و (نیتناق) :هلوق نا :لاقی ناب ،اضیأ
ةدمعلل ناك فیک و. مایقلل موزل نم دیرأ یلَع لیدی الل (اوُمُوق)
[3].مایقلل ءیئزج یف ةعرشتمل زاكترا وه

یاقآ موحرم ؟یجراخ ای تسا یلخاد عزج ؟تسا عزج ای تسا طرثش زامن رد مایق ایآ هك تسا یثحب
،ةعرشتمل زاكترا الل درادن مه یللد دنیوگیم ،تسا یلخاد عزج دنیوگیم آحیرص یدرجورب
«ةعرشتمل زاكترا وه هیلع لیلدلل یف ةدمعلل»:دنیوگیم

هیعرش هلدا رئاس لثم ار هعرشتم زاكترا هذب هك دن دومرف اقآ جاح تسا مدای لماك نم ،مدرک ضرع
هدمع .دوب نیمه لثم یدرجورب یاقآ موحرم ترابع نیا اللاح هك تسه یدراوم مه دروم نیا رد نآلل .منادیم
هك تسا یزاكترا هن ،زاكترا دنیوگیم هك ناشیا .[4]تسا هعرشتم زاكترا ؟تسیچ لیلد
ضرع هچ دنادیم دشاب دراو سك ره .دنك اعدا یروف لوانتلل لهس یلیخ یاضف کی رد روطنیمه
دوشیمن .تسا فاص ،تسا زجنم نیا هك تسا یعطق رگید هك دنیوگیم زاكترا ییاج ناشیا .منكیم
مینیك هشدخ نآ رد

لابقتسا نیب یلخت رد رما نارود.۴ تروع رتس و رابدتسا ای

بجو رطانلل دوجو عم رتسلل كرت و امهحأ نیب رمالل راد ول و :هلوق
رتسلل

و هریغ یلَع مدقم رتسلل ناب تاملكلل ملاست دق ماقملل یف ءنا لوقأ
بجو لیلد ،ةثالثلل ءلدألل ءطحالل اضیأ ماقملل یف بجی نكل
قالطلل صرف یلَع رابدتسالل ءمرح و لابقتسالل ءمرح و رتسلل
رتسلل میدقت ناب اولاقف محازتلل باب نم نوکیف لیلد لك یف
ماقم یف یرت الل ناك وحن یأ هبجو یلَع نیعرشتمل زاكترل ءتكئل
مدقی هفشك مدع و هب ءامیالل و ءروعلل فشك و عوكرلل نیب رمالل نارود
یف ءالصلل و انایرع ءالصلل نیب رمالل نارود ماقم یف و رتسلل

سجڻنلا رتسالا عم ءالصلال مهضعب مدقي سجڻنلا بوٽلا

امزج اوتفا مهنا و يعرش ال يئايح نيعرشتملا زاكترانا هي و
ةلدال نوڪ صرف يلعل هلك اذه ءباطملا هذبه نوڪي ال وه و ميءدقتلاب
عم ءمحازملا ءروص يي تحت ءحلصملا دوجو اهنم دافتسملا و ءقلطم
نييعلال نيبرمألا نارود نم نوڪي ايبل ليلا ناك اذا اما و ريغل
قباسلا عرفلا يي هي مالكلال رم دق و رثكالال و لقأال و رييختلا و
[5]

تسا مارح هك هلبق هب تشپ و هلبق هب دنكب وردياب اي دوريم ئلخت يارب يياج يسك دىنبب
نىب .دىنبب ارشتروع و دنك هاگن يرگيد هك دنكن رابدتسا و لابقتسا هكنيا اي ،ئلخت لاح رد
زاكترا هك دنتفگ ياهدع ؟دنك راك هچ .تسا هدش نارود «رابدتسا و لابقتسا» اب تروع رتس
و لابقتسا هب تبسن هعرشتم زاكترار د شتاعارم تسا مدقم رتس هك دىوگيم هعرشتم
نك تاعارم ار رتس لاوا دىوگيم هعرشتم هن .رابدتسا

هعرشتم زاكترايئايح زاكترارا

قرف يي ايح زاكتراب ار هعرشتم زاكترارا ،هروثأم ملاعم نيمه رد تسا بوخ زاب هك يرگيد هتكن كي
تسا يي ايح زاكترارا ؛تسين هعرشتم زاكترارا نيا دندومرف ناشيا .تسين مولعم شقرف .دنتشاذگ
اي ،تسا اهناسنا همه يارب ،يي ايح زاكترارا بخ .دندنكىم ار راك نيا دنراد ايح هكنيا باب زانعى
؟ناشماذك ؟تسا هعرشتم يارب

رگااصوصخم؛دهدىمن ماچنا رفاك ،دهدىم ماچنا هعرشتم هك تسا يزاكترار شتخىر رگا يي ايح زاكترارا
دنىآيم ،دنراد ايح يتقو هعرشتم.دندرک لو ار زيچ همه رگيدالاصا هك اهياپورا لثم دنشاب يرافك
نيا ياقب هب شمازتلا نآ؟دندنكىم مدقم الوم رطن فشك ماقم رد ناشدوخ يايح رطاخ هب ار رتس
تسا عرش زانوخأم ايح نيا ندىبىسآمدع ،ايح نيا ياقب رب تبطاوم ،ايح

ثبخ زارياهطتندوب يلصوت.۵

(ءينلا) نع الصف ءرشابملا ال و لب ،اقلطم دصقلا (ربتعي ال و)
دصقي أمم كلذ ريغل ال و بايثلال ءراهط يي) ءبرقلا يلعل ءلمتشملا
ءاملعلال بهزم اذه :كرادملا يي وادحاو الوق و اعامج (ثبخلا عفر هب
لب ،اعامجالا يلا افاضم -هيلعل لدي و ءماعلا نم جيئرس نبا ادع ،ءفاك
ام -عراشلا نم مهيلال هلوصو نع فشاكلال ءعرشتملا ناهذا يي هزاكترا
رمألا نم دوصقملا لوصح نم ءريثكلال رابخألا نم دافتسي
رهطملا ءباصلا درجمب سجنتملا نع ءساجنلا لاور :وه و ،ريهطتلاب
[6].دحا نم روعش و دصق اهنراقى مل ول و سجنلل

عراش زاهرشتم زاكتراسابتقا

دی درکن تیناً لصا دی و ش ب ار یاه چراپ دیه اوخی م. درادن ای دراد تین هب زاین، ثب خ ریه طت هکنی تسه تبرق دصق هب طورشم؟ تسای دابع ای تسای لصوت، ریه طت. هدشن ای هدش کاپ، دی درک ایر دنیوگی م هعرشتم رد هک دنتفرگ کمک هعرشتم زاکترا زا اضر اقآ جاح مو حرم؟ تسین طورشم ای نی زا فشاک، زاکترا دندومرف. دش کاپ هچراپ؛ درک، درک مه ایر، دوشب کاپ هچراپ یه اوخی م یتقو. دنتفرگ عرش زا ار نی هک تسای

هجو یلع تاحابم لای عاقی ن سح. ۶ هدابع لای

لعلل ةن سح م لای تاهج لای نم اقلطم عراش لای عا طإ نأ قح لای لب و ةسفن لای رم اوأ لای نب قرف ریغ نم، باو ث لای و ح دملل ةیض ت ق م لای عاقی ن سح نم ناهذال ای ف زک ترا و نسلأل ای ف عاش اذل و، ةیریغ لای رجأل قاقح تسای و هدابع لای ةم دق م اهل عجب هدابع لای هجو یلع تاحابم لای [7] کلذب

ای دنکب نآ رد تبرق دصق مدآ تسای بوخ، حابم یاهراک. هدابع لای هجو یلع تاحابم عاقی ن سح هلأسم. تسای نی رب هعرشتم زاکترا. دندرک کسمت زاکترا هب مه اجنی اضر اقآ جاح مو حرم؟ هن

همذلا له اءاسن هب رظن. ۷

یف عوقولا فوخ: رومأ دحأب مهمالك یف ةرسفم ةبی رلای نأ تفرع دق یف عوقولا یلای لی م لای نم رظن لای دنع لابل ای ف رطخی ام و، مارحلای رهظی و. نانتفالای فوخ و. هوحن و لی بقت نم هی لای روظنم لای عم مارحلای و عامجلای هی ف دمعلای نأ و، کلذ عیمج یف رظن لای ةمرح مه تاملک نم [8] ذذلت لای عم رظن لای اذک و. هعرشتم لای زاک ترا

شدیق [9] تسای زئاج همذلا له اءاسن هب رظن میراد لیلد. همذلا له اءاسن هب رظن مه رگی دیکی هتفگ مدید هک دوب ییاهاج زاجنی. تسای زئاج، تسای زئاج یتقو؟ اچک زایبیر و ذذلت لب دندنزیم زای دمه فیم شدوخ. نک هاگن ذذلت اب ورب وت دیوگب ده اوخی من عراش. هعرشتم زاکترا زای دندوب رد یتسین هقیضم رد هتفگ و هدرکن عنم عراش رگا سپ. درادن راکورس نی اب عراش هک شزاکترا ار هقیضم طقف. دندنادیم ناشدوخ. تسای هدرکن زاب هعرشتم ذاذتلا یارب ار هار، همذلا له هب هاگن زاکترا زای دمآ اچک زای دق نی. دشاب هدرک زاب ار هار هکنی هن؛ دنکن طفحت آمئاد هک هتشادرب هک هدرک یراک هعرشتم اب شدوخ مالک اهد رد عراش اباب؟ تسیچ رگی دی هعرشتم زاکترا. هعرشتم لی محت؟ تسیچ اجنی رد عراش مارم. تسین ذاذتلا یاضف ندرک زاب، عراش مارم. دمه فیم ار وا مارم. تسای ندرکن هقیضم

دیلق ت عجرم رد تلادع طارتشا.۸

یف ةلادعلا و نامیالا و لقعل رابتعا رطنلا قی قد یضتقم نأ ال
ناهذا یف زکترملا نأ کلد یف هجولا و ءاقبل و شودحلا بسحب دلقملا
ال نم ةماعزب عراشلا یضر مدع دیب ادی مهیل کلد لصاولا ةعرشتملا
هل نم لك ةماعزب یضری ال لب .هل ةلادع ال و نامیا ال و ،هل لقع
دیلقتل یف ةیعرملا نال ،راقولا و ءناکمل نع هل ةطقسم ةصقنم
عراشلا یضری فیک و ،ةیالاولا دعب ةیهلإا بصانملا مطعأ نم
ةعیشل و ءالقعل یدل هل ةمیق ال نم اهلثمل یدصتی نأ میکحل
و یهاقملا یف صقری لجر یلإ مهعجری نأ لمحتی له و .هیلا نیعجارملا
ام بکتری و دهاعملا و عامجملا یف روبنطلاب برضی و قاوسألا
نیدب نیدتی ال نم و .حئابقلا و ءرکنملا لاعفألا نم هبکتری
نیعجارملا ةعیشلا دنع ءلطاب بهادم یلا بهدی و مارکلا ءمئألا
ءماماب عراشلا یضر مدع رونألا عرشلا قادم نم دافتسملا نإ ؟!!هیلا
امف ءلادعلا ءعامجملا امام یف طرتشا ثیح ،ءعامجملا یف کلدک وه نم
اذا .ةیالاولا دعب بصانملا مطعأ نم یه یلتا یمطعلا ءماعزلاب کنط
لقاعلا ریغ یلإ عوجرلا زواج لامتحا
یف ربتعم ءلادعلا و ،نامیالا و ،لقعلاف ،مدعلا عوطقم لداعلا ریغ و
هانمدق ام نیعل ءاقبل بسحب هیف ءربتعم اهانأ امک ،اثودح دلقملا
دارملا وه یعرشتملا زاکترالا نم هانرکذ ام لعل و.اثودح اهرابتعا یف
رابتعا یلعل عامجملا نم «هدق» یراصنألا انخیش مالک یف عقوق امم
یدبعت عامجملا مایق لمحتن ال ذا ،دلقملا یف ءلادعلا و لقعلا و نامیالا
[10].رومألا کلت طارتشا یلعل مهنیب

دندراد مه کسمتسم رد.حیقننت مالک زانی

المرع نومأملا قسافلا دیلقت ضعب زوج هوجن و کلد لجأل هناک و
هیلل ملاستملا فالخ هنال ،یغبنی ال امم وه نا و ءلدألا قالطاب
زکترملا لب ،ةعرشتملا ناهذا یف زکترملا فللخ و ،باحصألا نیب
ءبوتلا مهدنع یدجت ال وحن یلعل بصنملا اذه یف ةیصعمل حدق مهدنع
.بلغت ال و محازت ال ءیلاع ءبترم مهدنع ءربتعملا ءلادعلاف ،مدنلا و
-یوتفلا یف ماعلا عجرملا ءلادعلا ءاقب آدج بعصی هنا فاصنالا و
ةیوق ءبترم نکت مل اذا -ءعامجم و اءاول رصع لك یف کلد قفتی امک
لاجرلا ءرطخم و مادقالا ءلزم کلد نإف ،ءبساحم و ءبقارم تاذ ءیلاع
[11].ماصتعالا دمتسن هباحبس هنم و .ماطعلا

وا زانی دوشیم .تسا قساف اما ؛دنکیم طابنتسا ،تسا دلبل بلطم ،تسا هداوخ سرد بوخ ،دلقم
دیلق ت ضعب زوج هوجن و کلد لجال هناک و» :دنیامرفیم یبللاطم زانی دعب؟هن ای درک دیلقت
هدیمهف هک دشاب یقساف هن ،اوتف زاربا رد أطخ زانی نومأم و مهف رد أطخ زانی نومأم«نومأملا قسافلا
غورد ارشی اوتف اما ،هللاب ذوعن آلثم دنکیم رمخ برش ؛دیوگب غورد اما تسا رگید زیچ ،مکح
دنه اوخیم یتقو میکح یاقآ .مهضعب زوج ار زانی ،تسا یبوخ طبنتسم آلثم مهف رد و ،دیوگیم

نیا هب تلادع هدرکن دیق هک تسنا نیا هلدا قالطا، «**هلدال قالطاب الموع**» دن دومرف، دن هدهب باوج **ملاستم ال فالخ ؤنال**، «می نرب یفرح روط نیا هک» **یغب نی ال امم وه ناک نا و**. ار انعم حدق مه دنع زکترم ال لب، **ععرشتم ال ناهذا یف زکترم لل فالخ م و باحصال ال نیب هیلع** کی یتح دنیوگی م «**مدن ال و هبوت ال مه دنع یدجت ال وحن یلع بصنم ال اذه یف هیصم ال** نم اباب دیوگب. دننک دیلقت وا زا دوشیمن فاص ناشلد رگید، دنکب مه هبوت هدرک هانگ یسک **هیلاع هبترم مه دنع عربتعم ال ةلادع لاف**»؛ دنیوگ یم شدعب هک تسنا یلیخ، نیا. مدرک هبوت «**بلغت ال و محازت ال**»

هل لب؟ تسنا نومأم. می راذگی م هالک، نامدوخ رس می راد ام. تسنا ضرف روج کی می دید هک یتینومأم نآ، دهدهب ماجنا هانگ تسنا رضاح یلعات هللاب ذوعن، ادمعتم هک قساف نآ. قساف اما، تسنا نومأم یلیخ، دوب یغفانم و دوب یحل اصم. دیوگی می غورد مه شی او تف زاربا رد؛ دنکیمن یقرف مه شرگی یداج بخ، دوریم نیب زا نامتی نآ رگید، هصالخ. تسنا نیا عرش رطن دیوگی م. دیوگی می غورد شدوخ یارب.

هل فان هال ص رد رابدتسا تی عنام. ۹

نوع طقي مهناف ،ععرشتم ال زاكترا :امه دحأ :نارمأ هي ف ةدمعلا و أرق تسمأم ئاق وأ اسلاج يلصي و ةلبقلا ربتسي نم ةالص نالطبب تازكترم ال رئاس نع قرتفي كذب و .كلذ نع مه ددر نكمي ال وحن ب مه يلع دامتعالل لاجم ال یتال یوتفال لهأ نم عامسلا یلإ ةدن تسم ال ةالص ال: «لاق (ع) رفعج یبأ نع قرارز حیحص :امه یثا و .اهتابثا یف [12] ةلفان ال و عضی رفلل لماشلا «ةلبقلا یلإ ال

للابقتسا، دوش هدناوخ ای شام هک یبجتسم زامن رد اما. تسنا بجاوزامن طرش، هلبق هک می نادیم ام. تسنا هضیرف یارب، للابقتسا یتطرش می راد لیلد. می نادیم همه مه ار نیا. تسین تحص طرش تسرد، دوش هدناوخ هلبق هب تشپ- هداثسی ای هتسشن - رارقتسا لاج رد بجتسم زامن رگا لاج لاج رد ار هلفان هک دریذپیمن ار نیا، ععرشتم زاكترا. دوشیمن نیا دنتفگ؟ هن ای تسنا دی ناوخ هلبق هب تشپ، رارقتسا.

نآرقلا یلع سجن ال ئیش ال عضو. ۱۰

آسبای ناک نا و نآرقلا یلع سجن ال ئیش ال عضو زوجي ال: (18 ةلأسم) ،ةبوطرلا مدع عم هب سألل مدع رهاظلاف سجنتم ال امأ و ،كته هنال یلوال ناک نا و ،ةسجنتم ال ديلاب نآرقلا سمی نأ ئصوتملل زوجي ف وأ سجن ال عضوب كتهل صرخشت یف فرعلل لاجم ال ... هكرت درجم و ،ةیفرعل رومأل نم تسیل امه یف ةساجن ال نأل ،سجنتم ال زاكترا هیف عجرم ال لب، مه دنع كتهل قدص بجوي ال اهب عراشلا مكح نإ و ،سجنتم ال و سجن ال نیب قرفلا نكمي كلذ لجأل و .ععرشتم ال [13]: اسجن امه نم لك ناک

«اسباي ناك نا و نآرقلا ىلع سجنلا عىشلا عضو زوجي ال»: دنىامرفىم دىس موحرم دشاب كخش ولو تشاذگ نآرق طخ يور دوشىمن ار سجن نىع.

زوجي ف ،ةبوطرلا مدع عم هب سابل مدع رهاظلاف سجنتملا اما و ،كته هنأل هسفن دح ىف «هكرت ىلوالا ناك نا و ،ةسجنتملا ديلااب نآرقلا سمي نأ ئصوتملل مارج درادن وضو رگا؟ هن اى دراذگب تسد نآرق يور دناوتمى ،دراد وضو ىسك .تسا ىگنشق عرف هدىشكن بآ و هدوب سجن ىلو ،دراد وضو هك ار ىتسد نىمه الاح.تسا زىاج دراد وضو ىتقو .تسا اى دراذگب نآرق يور دناوتمى ،هدىشكن بآ و تسا سجنتم ،تسنى نأ هب سجن نىع .تسا زىاج وضو نودب،فىرش فحصم ىشاوح ىتح و دلج و فالغ سم نوچ ،تسا روظنم نآرق طخ؟هن .تسه هوركم ىلو تسا .

مارج زاب دشاب كته رگا مه نآرق دلج .تسا شاىعطق نآرق طخ،سجنلا عىشلا عضو اما فىرش فحصم طخ و رگىد تاىصوصخ و وضو هب ىطبر رگىدمآ كته ناوئع ىتقو ىنعى.تسا نأ زا اچ نىا .منك ضرع ار مىكح ىاقآ شىامرف مه اوخىم .تسا دىس شىامرف لصا نىا .درادن ىفرع زاكترا زىا ثحب،كته هلئسم رد.دهدىم الج ار ام رطن دروم ثحب اقىقد هك تسا ىياهاج زا ىزاكترا هك هعرشتم رىغ ؛دنسانشىم ار سجن و سجنتم ،هعرشتم نوچ ؟اچ .دوب دهاوخ **ىف فرعلل لاجم ال** دنىامرفىم ناشىا اچ نىا هك تساذل سب .دنرادن سجن و سجنتم **نا و دندومرف اچ نىا هك دىس دىوگىم .سجنتملا و سجنلا عضوب كتهلا صرخشت** كاپ هك ىتسد ،ماع فرع رد .دوب دهاوخ ىفرع كته ،كته نىا، **«كته هنأل اسباي ناك ال اهب عراشلا مكح درجم و»** .دننىبىمن شىارب ىكته دشاب هك سجنتم .تسا كاپ،تسا كته سب دنىوگىمن ماع فرع،هدرك تساجن هب مكح عراش نوچ،**«مه دنع كتهلا قدص بجوي** هك ىدنب نىا ىنعى.دوب مروطنم ترابع نىا**«ةعرشتملا زاكترا هىف عجرملا لب»**.تسه و ىىالقع زاكترا ىلو،تسه هعرشتم زاكترا هك دنهدىم ناشن ار ىقادصم اقىقد،دندومرف ناشىا .تسنى ماع فرع .

رگىد دراوم

نىا لامعا ىاضق اىآ ،دوش اضق وا لامعا زا ىخرب هاگ نأ ،دوش دترم ىسك رگا ،رگىد دروم كى قاذم زا .دنرىذپىمن ار ىرطف دترم هبوت هك تسا نأ رد تاىاور روهظ نوچ ؟تسا هدهوب صخش

[14].دوشىم هتشادرب شن درگ زا وا لامعا ىاضق دوش هتفگ هك تسا رود هب تعىرش

مه مىكح ىاقآ موحرم ار نىا .تسا تعىرش قاذم ،وضو ىاضعا تراهظ لىلد اهنت؛رگىد دروم ىثبَخ تساجن ؟ثَبَخ زا دشاب كاپ دىاب وضو وضع ،درىگب وضو دهاوخىم ىتقو اىآ،دنراد نىمه شلىلد نىرتمهم دنىوگىم .دندرک ثحب مه اهقف ،درادن لىلد مه اچ نأ .دشاب هتشادن تسا تعىرش قاذم ،لىلد اهنت . -هك دشن وضو،دشاب سجن هك وضو وضع - تسا هعرشتم زاكترا

[15].دوشىمن تفای مه عامجا و دنهتفای ىطفل هلدا زا ىدننسم اهقف ارىز

رد عراش مامته.دنشاب هدىشوپ نانز هكنىا رد عراش مامته و هداوق رس ندىشارت ،رگىد دروم هك رواىب ثىدح مىوگب الاح.دنشاب هتشاد فافع و .دنشاب هدىشوپ هك تسا نىا رب نانز

[16].درادن زاین صن؟! ...هك تسا نىا رتهب

.تسا جرح ال ،درک ادىپ جرح ىسك ،دروخىم صىصخت هعرشتم زاكترا هب ،جرح هلدا هك نىا و اهراك لىبق نىا مىنكىم فشك عرش قاذم زا ؟تسا زاجم شىارب طاوول ،انز ،بارش ندىشون لثم

[17]. [18].دشابىمن جرح رادم رئا

٢١٥-٢١٤ ص: 1 ج؛ 'يقثولا ةورعلا كسمتسم [1]

١١٤ ص: 5 ج؛ 'ةروثأمل ملالعل [2]

١٣٩-١٤٠ ص: 2 ج؛ 'يدجوربلال ديسلا ثحب ريرقت [3]

رد يقارع اىضا قآ موحرم: دوش ىم هدى مالعا زا راي سب تاملك رد زاكترا ندوب تجح هب حىرصت [4]
تناكل هالول و ، سانلا ةماع ناهذا يف هتيدابع زاكترا ل: دنىامرف ىم اذا ندوب يدبعت ثحب
يف سانلا مالعل ضرغلل نوك درجم و . ةيلصوتلا يضتقت قيقحتلا لعل لوصأل و تاقلالطال
يفن وه هتيلصوت تابثا يف ةدمعلاف ، ةيلصوتلا يضتقي ال ، قحلا ءاشفا و اهنم يمالعل
(عراجلا لىل ةراهطلا) نىملعتمل ةرصبت حرش . نكمأ ول ، نىملىسلم ناهذا يف هتيدابع زاكترا
رد هنومن ناوئع هب. دوش ىم هدى راي سب ناشى تاملك رد زاكترا هب دانسا (٣٣٥: هحفص ١ ، دلج
٢٠٣ ص: ٣ ، ج ٣٨١ و ٢٦٠ ص و ٦٧ ص: ٢ ، ج ٣٢١ و ١٠ ص: ج ، باتك نىمه

نم هيل روطنملا عم مارحلا يف: دنىامرف ىم هبىر هب رظن تمرح دروم رد مىكح هللا تىآ موحرم
هيف ةدمعلا نأ و ، كلذ عيجم يف رظنلا ةمرح مهتاملك نم رهظي و . نانتفالل فوخ و . وحن و لىبقت
(٣٠ ص: 14 ج ، يقثولا ةورعلا كسمتسم) . ذللتال عم رظنلا اذك و . ةعرشتملا زاكترا و عامجلال

لقا ال نىتعا كرىل عل ةلفانلا نا» ناىب رد: تفاى ار بلطم نىا ناوت ىم زىن مالعا رياس تاملك رد
رييغت نأ وه و ، ماقملا يف ةاربلا نايرج نع عنملا يف ةدمعلا وه رخآ لاكشلا كانه ، منعن «رثكا ال و
ناهذا يف زكترملا وه امل فللخم رثكأ و ا نىتعا كرىل نم لقا ةلفانلاب نايتال و ةدوعملا ةيفيكل
نم مهيدل دعي ةبامب ، نيزيمملا نايبصل و ءاسنلا ىتح فلس نع افلخ ةعرشتملا ةماع
نوكي هلجل و ، ةيرم اهيرتعت ال يتلا ةيلجل تاحضاولا نم نىتعا كرىللاب اهقوقت نأ نوري و بئارغل
يبارعألل ةالص و رتولا ةدرفم يف امك لىل دللاب جرخ اميف ال ةيغورشملا مدع وه ماقملا يف لصلال
(٦٦ ص: ١١ ج ؛ ئىوخلا ماماللا ةعوسوم) . ةاربلا نود

لىل اهلوأ نم رم تسم رمأ - عراشلا رابتعا نع ةيطقلل فشاكل - ةعرشتملا زاكترا بسحب اهنا
هسفن لصلم لك ىري و ، مالىسلاب اهنم جرخي نأ لىل اهيف آلخاد ةربك تب يلىصملا ريصي ، اهرخآ
، ايافكلا لىل ةقيلعتلا يف ةيادهلا راونا .) تانوكسلا يف ىتح اهبا لغتشم و ةالصلا يف آلخاد
(٣٥٤ ص: ٢ ج)

نم ةيلمعلل ةريسلا يه ةحيبذل يف فللختملا مدلا ةراهطب مكحلل يف ةدمعلا نأ مدقت دق
[أ]: لوألا ام؛ (151 ص: 2 ج؛ ةراهطلا باتك - ةورعلا يبابم حيقنت) ، مهندع هتراهط زاكترا و ةعرشتملا
(٣٤٠) عبس وه و ددعل و . (339) ةينلا هيف بجاولاف [ةبقعل ةرمج يمر

، احرص هيلع لىل ام ةربتعملا صوصنلا ىف سيل و «رهوجل» ىف امك - هيف هجأ فالخ ال (340)
(. نىملىسلملا زاكترا يف اعبس ددعل نوك نع ةيغورفملا و ةيطقلل ةريسلا هلىلد يف ةدمعلا و
(٣٢٧ ص: 2 ج؛ جحلل باتك - يقرالل هقفل لىل يقترملا

لىل جوزلا ةعاطا بوجو توبث و ، ةعرشتملا زاكترا نم رم ام بابلا اذه يف ةدمعلا نأ تفرع نكل
عم زوشنلا ققحتل مزلتسم ةعاطال بوجو توبث و ، لزنملا نم جورخل لثم يف مهناهذا يف ةجوزلا
(٤٨٤ ص: ؛ حاكللا - ةلىسولا ريرحت حرش يف ةعيرشلا لىل صفت) . نتملا يف امك ، ةفللخملا

و فنص لك دارفأ نم درف ىلا هعفد زوجي لب طسبلا بجي ال :لوقن نكل :[سمخ عفد ثحب رد] دحا نم ريكن الب ةنايدلا و نيذلا لهأ زاكترا و عرشل لهأ نب ةيراجلا ةريسلا ىعدملا يف ةدمعلا - ىقثولا ةورعلا ىلع قيعلعتلا يف ىوصقلا ةياغلا).عامسال عرقى طسبلا بوجو ةهشب ءادبا لب هيقثلت نع فشاكللا نيذلا زاكتراللا نع ةفشاكللا -ةعرشتملا ةريس و ؛(257:ص ؛سمخلا باتك ةجج -هل مهريقت نع فشاكللا ،مالسلا مهيلع نيصوصعملا روصع ىلا لصي ىتت ،فلس نع افلخ دراوم زارغ هتبلا اه نىا(85:ص ؛ 6ج ؛ لوصألا نايب).ةنسلا يف بيقرقتلا اذهب اهلوخدل ةيعرش يارب.دنا هدرک دانتسا لىلد و تجج کى ناونع هب زاكترا هب عئاش لمح هب اهقف هک تسا ىدّعتم دىيامرف هعجارم ۴ هرامش تسویپ هب ىلىصفت هعجارم

[5] ۷۲-۷۳: ص، 4ج ؛ةروثأملال ملالعملا

[6] ۲۱۱: ص، 2ج ؛هيقثلا حابصم

[7] ۱۸۸: ص، 2ج ؛هيقثلا حابصم

[8] ۲۹-۳۰: ص، 14ج ؛ىقثولا ةورعلا كسمتسم

ص هللا لوسر لاق لاق ع هللا دبعبأ نع ينوكسللا نع يلفونلا نع هيأ نع ميهاربإ نب يلع [9] (۵۲۴: ص ؛ ۵ج ؛ (ةيمالسإلا - ط) يفاكلا) نهيديأ و نهروعش ىلا رظني نأ ةمذلا لهأ ءاسنل ةمرح ال

[10] ۲۲۳-۲۲۴: ص، ديقلتلا واداهتجالا ؛ىقثولا ةورعلا حرش يف حيقثنتلا

[11] ۴۳: ح ف ص ۱، دلج، ىقثولا ةورعلا كسمتسم

[12] ۲۱۵: ص، ۵ج ؛ىقثولا ةورعلا كسمتسم

[13] ۲۸۵: ح ف ص ۲، دلج، ىقثولا ةورعلا كسمتسم

[14] ۶۹۴: ص ؛دودحلا - ةليصولا ريحت حرش يف ةعيرشلا ليصفت

[15] ۴۰۴: ص، ۲ج، (ىراوزبسلا) ماكحالا بذهم

[16] ۱۰۵: ص، ۲ج، دودحلا ماكحالا ىف دوضنملا ردلا

[17] ۵۹: ص، (ىكاراللا) همرحملا بساكملا

حرش) زامن رد تراوط طرش :تسا هدش زاكترا هب دانتسا ،اهقف ىوس زارن دراوم نىا رد [18] ۱، دلج ،نامه) اذا رد تالووم طارثشا(۱۲۶: ه: ح ف ص، ۱: دلج، (ةراجإلا ىلا ةراهطلا) نىملعتملا ةرصبت باتك) روسىم هءاق(۳۵۸: ه: ح ف ص، ۵: دلج، (ىدرونجب) ةيهقفلا دءاوقلا) رافك دالوا تساجن(۴۳۶: ه: ح ف ص ةورعلا ريحت) ىقثولا ةورعلا ريحت(كوكشم ءام هجاب(237: ص، 1ج ؛(دامادلا ققحملا) جحل

لثم عفد بوجو (٧١: هحفص، (س) یني مخ ماما راثا رشن و ميظنت هسسؤم، ناريا - نارهت، (یقثولا داشرا و گنهرف ترازو، ناريا - نارهت، (دنوخآ) بساکملا ةیشاح) نامض باب رد نیع فلت زا دعب ةرصبت حرش) راضتحا ماگنه رد تیم لابقتسا بوجو (٣٦: هحفص، تاراشتنا و پاچ نامزاس، یمالسارد هی رسم تبو طر طارثشا (٢٣٤: هحفص ١، دلج، (ةراجإلا یلإ ةراهطلا) نیملعتملا (٤٦٧: هحفص ١، دلج، یقثولا ةورعلا کسمتسم) سیجنت

:دلج،، (ةراجإلا یلإ ةراهطلا) نیملعتملا ةرصبت حرش) سجن یقالم ندوب سجنم هدعاق روط نیمه و (ءاضاقآ) یقثولا ةورعلا یلع ةیلالدتسا ةقیلعت) لفاس هب یلاع سجنتم مدع (١٢٦: هحفص ١، ةلبقلا یف یدرج و ربلا یمطعلا ةیآ ثحب ریرقت) هأرم رب نیفک و هجو رتس بوجو (١٦: هحفص، ةثالث تاریرقت) تیصو رد تلادع طارثشا (٦٤: هحفص ١، دلج، یلصملا ناکم، رتاسلا و رتسللا :دلج، یقثولا ةورعلا کسمتسم) سیجنت رد هی رسم تبو طر طارثشا (٩٢: هحفص، (ةصولا باتک) دیامرف هعجارم ٥ هرامش تسویپ هب یلیصفت هعجارم یارب... و (٤٦٧: هحفص ١،